

CIM. 4338

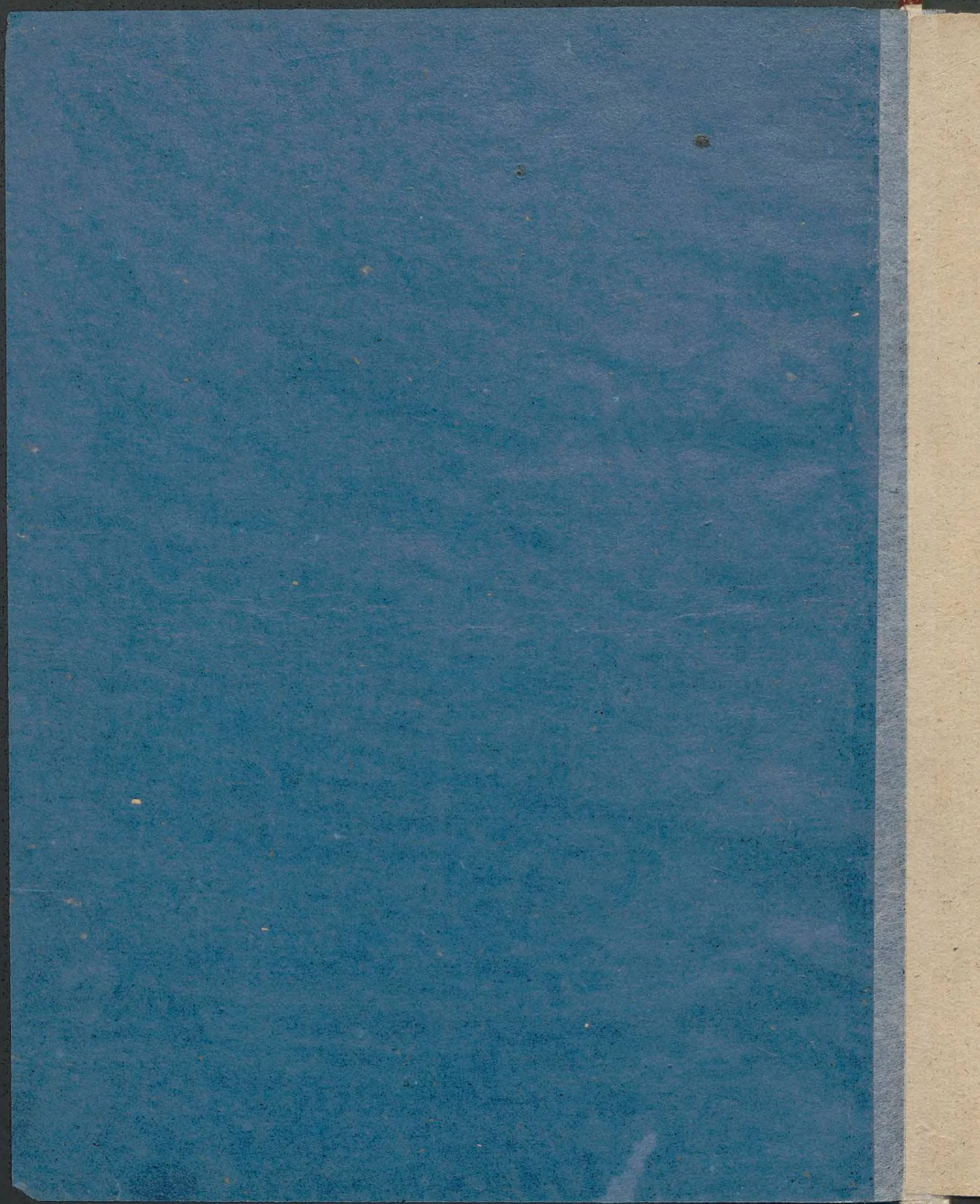
IX. a. g.

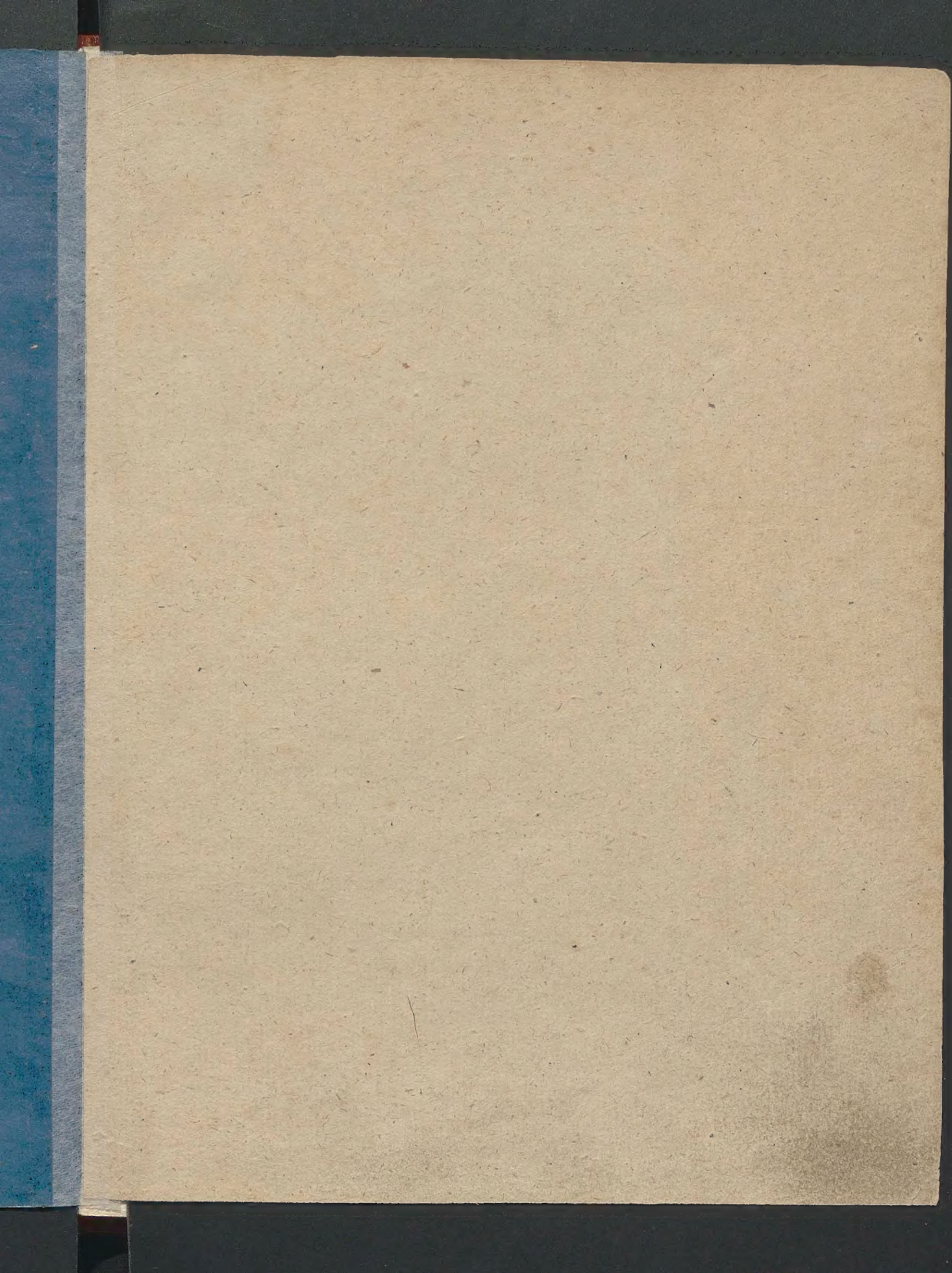
R. XIX. 13 e

Musica:

Ixtuki pichne N° 155.

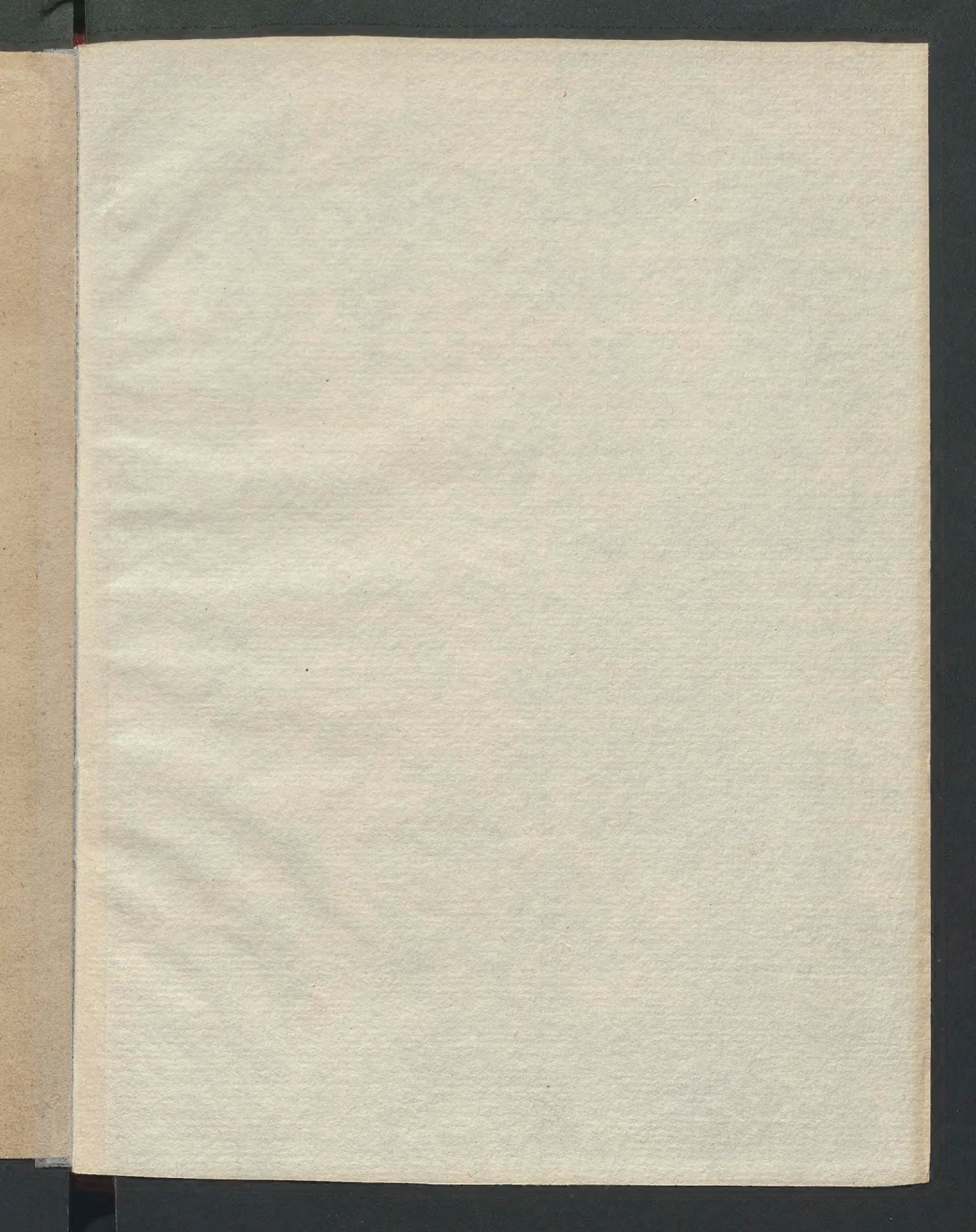
Monetari Steph: Epitthoma utriusque Musices
practice. Cope. flor. Anglor. s. a.

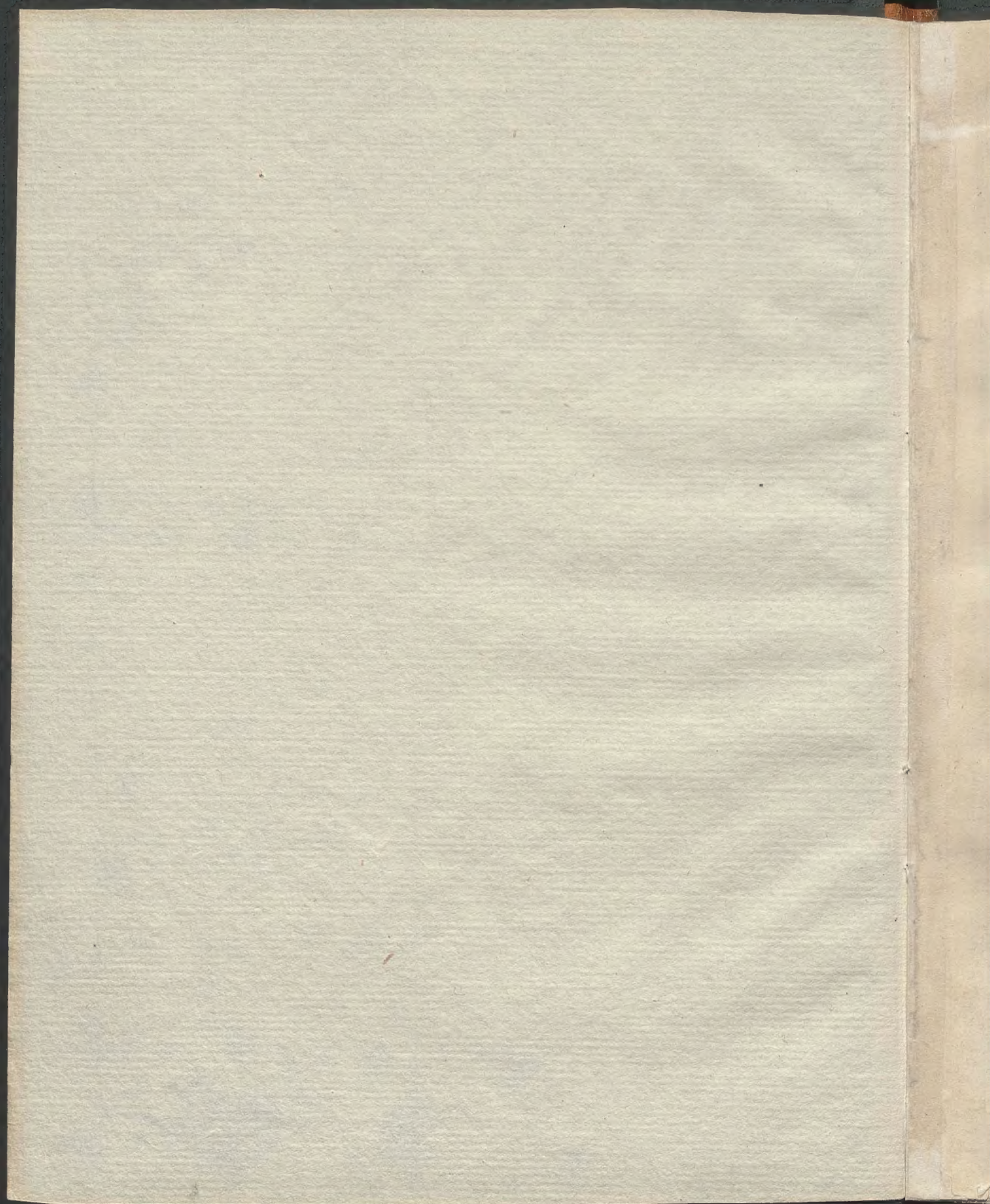

Fry

Cim. Qu. 4338

Epithoma vtriusq; musices practice Ste

phani Monetari Crenniciansi/ recenter in florentissima Cracovia
ad emolumentum pleriq; harmonice virtutis tyronibus q̄ ex
adissime contextum

Aspera Pœonides ceperunt sumere rostra
Ridebant quando carmina Castalidum
Ergo nephande caue doctrinam Zoyle tantam
Carpere/ne fias tu quoq; Pica loquax.
Hęc etenim auctoꝝuꝝ pꝛęceptis eruta mille/
Dulcia Gorgonei munera fontis habet,

¶ Generoso Clarissimoq; viro dño Georgio Thursoni. Stephanus Monetarij Cremniczenlis. S.P.D.

Vum paucis ante diebus Augusto Vieniensi in gymnasio musice (quā omnis scholæ vnā liberaliuz disciplinæ vocat) vacare acciōi: patrone obseruāde scholasticorū sepicule adhortatus hortacunculis: vt huius disciplinæ pcepta, Et quidē emuntiora, quę sparsim classicorū autorum latitarēt in voluminibus: Sūmatim in vnū col-

ligerē: in publicūq; dare q; mihi factu difficillimū esse dubitat nemo, Ex quo smirnei vatis poemata clanculorū obtrektatorū nō caruere moribus: latineq; genitoris lingue dicēdi copia, nō ab omib⁹ vno fasce cōplexa ē: cū liuor in sumis (tanq; gangrena) late serpit: itaq; mecū hinc inde cogitabundus de ambulās: potius studiosorū. (meo quidē iudicio) acquiescere petitionibus: dignū duxi: quā liuidorū deterreri obtrektatiōibus: Cū pestilens illud homūtionū genus in alienas lucubrationes: ac rē supcillosam: morosam: tetricāq; emittit censurā. Quid nisi aliena argi: in ppria vero luscis ac lutiōes: Quibus si nostri conatus duplicuerint. nos nō illis. verū pbris ingenijs quibuscūq; scriptillasse. respōdebimus. Nihil nāq; hoibus amulis cū artibus. Nec gēma in sterquilinio fulgere cōspicit/ingenue nāq; lateor/hanc puintiā meis imparē esse viribus/vltraq; vires vt tā tā rē tractare possem. volui tñ studiosis in hac arte tyronib⁹ auxiliare pberē manū: licet id nō satis cōmode pvoto assequi valebimus: Nullo tñ minus: vt cūq; res cedat: voluisse saltē putabimus egregiū: pinde si q; errata nostra iudicauerit. qñ qdem nō eis dē serij & iocosi oblectari solēt: studioq; nostro hoc fecerit plurimū bñniuo' lentię a nobis laturus est: vltimatim rem animo cōmaestulato aggrediēs hoc ipm epithoma diebus decembris detorfi- detorlo obiter- preclara veterū cōsuetudine- exhortatus. Tibi Georgio. de Thurzonū clarissima nato pfa-

pia patrono meo colendissimo natalisq; soli mei gubernato-
ri p̄cipuo/hoc opus nostrū primariū apophoretici muneris lo-
co dedico.peculiariterq; ascribo/vt ita auspicatus in publicū
p̄deat.Tu vero dñe & patrone colende/has nostras(de musi-
cē artis p̄ceptis)elucubrationes/hilari vultu/ animo hilariore
accipe/sicuti monumētū pignusq; meę erga te obseruantię-
Quamq; munus nostrū haud p̄ciosum(nec infitior) sed ani-
mū fidi tui clientis cognosce:Quod primarium nostrū mun⁹
si tibi gratū scnsero ad plura clarissimo tuo nomini dicāda p/
pediē me coegeris/& ad quēuis tibi placita minus segniciosū
Sed vt ad finē epistolicus decurrat character/ iaz vale basilicę
& Stephani fidi tui clientis memor viue cupientis fortunam
Thursonū nestorios i dies quā eminētissimā pmanere/Graco
uię ex edib⁹ dñi Floriani Vngleris calcographi,14.kaleñ.Iānu

¶ Prologus in musicen,

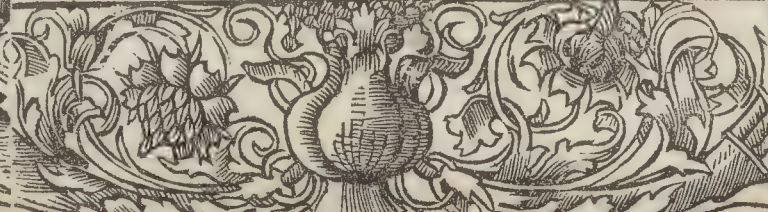
Nisi om̄e mortaliū genus / musicis oblectet cō-
centibus:ēā vt iucundā vite comitē cuiq; addi-
scendā operepretiū arbitror:huius permixtiōe
authore Richardo om̄is siderea compaginatio
inexcessibili vertigine circūagit: totiusq; orbis
pportionata moles cōvincit. similitudine: deus omniū opti-
mus sapientissimusq; celestem globū indeuiabili numero pō-
dere mensura:nihilo fundens.rutilantia lumina & om̄ē sphe-
rarū congeriē suis cardinibus distinxit sapientissime:Quibus
nisi harmonica delitesceret p̄portio:Stelligenū p̄cudubio o-
p̄ficiū deuio errore demoliret hinc sentēcia Platonica: mūdi
aiaz musica deuinctā cōcinnētia accipim⁹: olim musici & va-
tes & sapientes arbitrati sunt. Grandenus itaq; Socrates tibijs
erudiri nō erubuit,Temistocles (Tullio Quintilianoue testi-
bus)quom se huius artis nesciū dixisset habitus est indoctior.
Pythagorici vbi diuinas in somno curas resoluerent modu-
lis quibusdam vsi sunt:quibusdulci⁹ eis sapor irreperet,exper-
recti vero alijs stuporem somni purgabant: quid Thimothe-
um phrygiū cōmemorem:is quom perite ad modū ortrijs car

minis cōcentū modularē: serūt Alexandrū magnū adeo furore bellico succensum: vt numine instar correptus ad arma p̄siliens virtutē martiā experiri cupiuit: Tantū nobis (vt paucis perstringā,) musicā naturali p̄pensiōe insitā cognoscimus: vt ea ne quidē si velimns immaunes fore possumus: iccirco studiōsissima iuuentus intendenda vis mentis est: vt id quod natura indidit: sciētia quoq; possit comprehensum teneri

¶ Exhortatio ad Lectorē Valentini Eckij Philyrī
politani.

Si Philomenę miraris carmina vocis,
Grata vel Ortigę verba cohortis amas,
Vndiuagum seu te niveus remoratur Olorū
Coetus/quem gelido fonte Cayster habet,
Te magis humani teneant modulamina cantus
Pectora quę possunt lęta dedisse tibi,
Effera quę mulcent animātū corda, minaces
Inq; chorum possunt instituisse seras
Hijs stupidi cerui capiunt/ & agmina curua
Delphinū arcentur/pelliciantur aues,
Si nescis Getici audita testudine vatis
Gerberus oppressit labra cruenta trifaux
Et Methymneū suposto corpore patrem
Delphinus Siculū per mare rite tulit
Orphea quid memorē resonanti voce rigentes
Et lapides & aquas seposuisse loco.
Quidue Asclepiaden dicam qui carmine surdis
Auditū tribuit, corpora sana Thales
Ergo hoc diuinū lector nitidissime munus
Accipe/quo normam vocis habere potes,
Ex qua virtutū cuiusuis noscere cantus
Rite vales/necnon voce sonare melos.

¶ Capitulum primum: quid sit musica: quid musicus & cantor,

Musica est peritia modulationis sono cātu. *Idonis.*
q̄ consistens. Vel est. Scientia differētias *Boetius.*
acutōꝝ grauiūq̄ sonōꝝ: sensu ac ratione
perpēdēs. Musicus autē: qui ratiōe perpē-
sa canēdi sciētiā: nō seruitio operis: sed
imperio ratiōis assūmit: quātū inter ora-
torē atq̄ rhetorē: tantū inter cantorem &
musicū interesse volūt neq̄ oratorē dici
quemq̄ mereri: qui idem rhetor non sit:
ita nec cantor quidē dici meret̄ vnq̄: qui idē musicus nō fuerit: nē
pe musica (autore Franchino.) nō vt cetera matheleos discipline *franchinus.*
speculationi tantū vacat: sed exit in actū vocalitatisq̄ cōiungit. Est
igit̄ musices actio motus sonōꝝ cōsonantias ac melodiam efficiēs
Quos quidē sonos frustra ratiōe & sciētia colligimus: nisi ip̄a fue-
rint exercitatiōe comprehensi hinc eorū intensiōes remissionesq̄
ac consonantias nō animo tantū atq̄ ratiōe sed auditus & pnun-
tatiōis consuetudinē pernotescere necesse est. Dicit̄ autē musica, *Rebelius:*
a musa se q̄ a mothe deducitur. quod est ingre: eo q̄ per eam.
vt. antiqui voluere.) vis carminū & modulatio inquireret̄. Alij a
moys quod hebrei aquā vocant dictā voluut: eo q̄ iuxta sit repe-
ta: cui opinio nō dissentio,

¶ Capitulum secundū de origine & inuentoribus musices.

Riginē huius sciētie. Pythagorico dogmate celōꝝ ex cō-
cōcētū accipimus: qui dyapason septē inter sidera fieri di-
xit: harmoniā. i. concentus vniuersitatē: in ea saturnū do-
rio Iouem phrigio & deinceps planetas distinctis orbib⁹
cōcentuose rotari: eius artis inuentores variā apud gen-
tem diuersos offendimus: apud hebreos Tubal omnīū *Tubal apud
hebreos.*
primus autore Iosepho. de quo instrumento veteri quarto gene-
leos scribit̄ ip̄e fuit pater canentiū in cithara & organo/ grecia Pi-
thagorā. teste Laertio.) acutissimū pportionum ducē parturiuit
quē Boetius imitatus fida translatiōe oibus latinis viuacissima hu-
ius artis effudit potagia: quare ab eo veluti a scaturigine om̄is mu-

Jacobus Sta-
pulenſis

lica poſteritati pullulauit. authores muſice. ſi qſ ſcire nominatim
voluerit Stapulenſem in theorica inquirat, vbi viros doctiſſimos
eſt offeſſurus, ¶ Capitulū iij. de muſices diuiſiōe.

Mundana.

Humana

Muſicā trifariā Boëtius eē docuit mūdānā humanā: & iſtru-
mentālē. Mūdāna eſt que celeſtis machine totiuſq; mū-
di elementarē conglutinationē cōplectit: hanc Richard⁹
Vbertim diſtinxit: humana que de pportionibus corpis
animeq; & harū inter ſe partiū pertractat: qua corpi ani-
ma cōuincit. & cūcte ſe res ſimilitudine pſequūt/ ſed hec
diſcretio parū vel nihil epithomati noſtro cōducit/ quare aduc bi-
membris eſt. Nam alia theorica. alia actiua, Theorica que pportō
nabili conſonantiāz theoremate diſparē toni dimensionē tria-
meli genera conſiderat. Actiua que circa ſonorū ac conſonantiāz
praxim conſiſtit. hec ruruſ bimembrē ſuſcipit particionem: Nam

¶ Inſtrumētalis q̄ p diuerſa ſpulſu, & ¶ Timpanis & chordis.
modulatur inſtrumēta hec ¶ flatu. ¶ ſvt. ¶ Tibijs & organis
fit aut ¶ ſvoce. ¶ ¶ Carminib⁹ & cātilenīs
¶ Alia. ¶ Vocalis ē que humana vo ¶ ſvſualis q̄ caret principijs q̄b⁹ regi
ce efficit, hec ruruſ bimem ¶ Regulata ē q̄ muſicis eſt (debeat
bris eſt. ¶ ſficiť regulis & hec duplex eſt,

¶ Choralis que & gregoriana ſeu vetuſ dicitur. eſt que. in ſuiſ
notulis abſq; incremento & decremēto equam ſeruat menſu-
ram. hanc iſto opuſculo copioſiſſime edocebimus.

¶ Regulata alia
¶ Menſuralis que & figuralis ſeu noua dicitur. q̄ in ſecundo pa-
tebit opuſculo.

¶ Capitulū iiij. de tribus meli generibus.

Dyatonici.

Chromatici

Nteaq; huiuſce artis rudimenta aggrediemur pauxillū.
de tribus meli generibus cōmentabimur: quorū tria au-
thore Boetio inuenimus: dyatonicū ſc3 chromaticū. &
enharmonicū Dyatonicū eſt cuius omīa tetrachorda p
tonū. & tonū incompoſitū. & ſemitonū pgreduūtur/ di-
ciť dyatonicū eo q̄ per duorū tonorū iterualla gradatim
conficiť. Chromaticū eſt cuius omīa tetrachorda per ſemitonium

& semitonū incompōitū trihemitonū p̄grediunt. trihemito
nū dyatonice p̄ tono atq̄ semitonio pōt accipi, & dicit̄ chromati
cū idest coloratū: nā chroma color fcat, Enharmonicū genus est
cuius tetrachorda per diesim, & diesim ac ditonū incompōitum
formant̄ ab harmonia nomē traxit eo q̄ predictoz̄ duoz̄ generū
sit facile particeps. Est aut̄ diesis hoc loco semitonū dimidiū. ex oī
bus aut̄ humaue voci dyatonicū est naturalissimū. postrema duo

Enharmoni
cum.

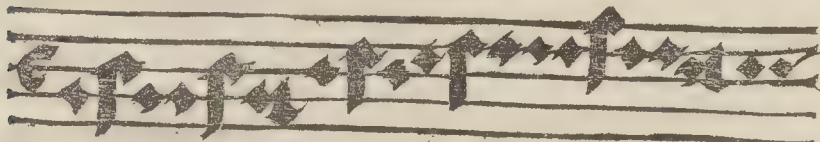
F	A	B	C
Tonus.	Tonus.	Semi toniū.	aptius instrumentis. q̄ humanis
Trihemi toniū.	semi toni	Semi toniū.	ancillant̄ vocibus. de chromati co plura tractatulo vbi de contra pūcti editiōe. atq̄ de organi testu dinisq̄ tabulatura explicabimus.
Dito nus		Diesis Diesis	

¶ Capitulū quintū de primis musice rudimentis seu principiis,

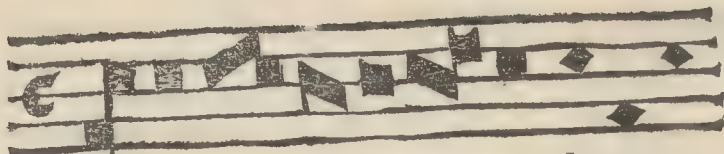
¶ Principia huius artis. Srepresentat̄ } Snote.
¶ Quedā sunt quibus omnis } cognoscitur } vt sunt. } clauēs,
Sscantus. } Sexprimitur. } Svoces

¶ Nota est character lineæ vel spacio infixus p̄ quē om̄is cantus re
presentatur. Notaz̄ alia soluta vel simplex: alia cōposita. Simplex
est que nulli coheret: cōposita que alijs coheret. quare animaduer
tendū est q̄ notule simplices idoneus applicationē sillabar̄ textus
admittūt q̄ cōposite. nōnūq̄ vero cōposite prime tantū textus ap
plicabit̄ vt hac videtur antiphona.

¶ Nota.

Glo ria ti bi tri ni tas e qualis vna deitas
¶ Nempe veneranda vetustas varijs notulaz̄ characteribus cantū
designabat: qui licet specie discernunt̄ vna tamen tactus quantita
te metiunt̄. quare huc vsq̄ om̄es fere contemplatoz̄ codices inbu
tissimi videntur, ideo non indignū arbitror eas ip̄as notulas nostro
inserere opusculo. vt si quē preter opinionē accesserint easdē p̄cul
hesitatione cognoscant: sunt aut̄ hee figure sequentes.

Pu er na tus est no bis.

¶ Sonus aut ad melicū concentū aptus qui grece phtongus dicitur est vocis casus emmeles id est aptus melo in vnam intensiōē, vox autē melico concentu aptissima secūdu Isidorū debet.

Salta. } Sufficiat in sublimi,
Esse, } fortis. Svt } non trepidet vel deficiat.
Ssuavis } Sauditum nō terreat.
Esse, } clara. Svt } aures mulceat ac impleat.

¶ Vocū alia.	{ intensa, remissa, repercussa deficiēs articulata, confusa	que.	(sursum erigitur que alta & accuta dicitur deorsum mittitur. in eadē littera crebrius repercutitur in ascendendo vel descendendo. & scriptis distincte mētts cōceptū expmīt & iscriptis q̄vblsvl notia cōphēdi nō pōt

¶ Primo sine
musices.

¶ Omnis em vox (authore Boetio) aut est cōtinua aut cū intervallo suspensa: cōtinua est qua loquētes: vel p̄sam orationē legentes verba percurrimus: cū intervallo suspensa est ea quā cauendo suspendimus: in qua nō potius sermonibus sed modulis inseruimus: vtriusq̄ em natura humana p̄priū fecit finē tantū em cōtinue quis loquit̄ quantū naturalis sibi spiritus cōfert: rursus tm̄ quisq̄ in acutū vel grauē modulāt quantū naturalis patit̄ modus: hactenus de voce sufficiūt. reliqua libello de cōtrapūcto edocebimus.

¶ Capitulū sextū de clauibus & introductorij Guidōis discussiōe

Guido.

Gmnis em littera. vel sedes, linea aut spacio disposita. Clavis dicitur, quare septem sunt essēcialiter distincte videlicet A, B, C, D, E, F, G. De quibus poeta vi. Eneidos. Nec nō traycius longa cū veste sacerdos. obloquit̄ numeris septē discrimina vocū: nā quoties repetūt cū prioribus eiusdē sunt nature & essentie, refert em Guido: sicut vtraq̄ vox

eade littera notat: ita per omnia eiusde qualitatis & perfectissime similitudinis vtraque habet. sicut finitis septē diebus eosdē repetim⁹. ut per primū & vltimū eundē appellamus diē. ita primas & vltias voces ut hoc conspiciat versu,

Superacute. g. a. g. a. H c. H a. g. a. a;

Acute. G a. G. a. H c. H a. G. a. a.

Graues. N A N A H C H A N A. A.

Sūm regis archangele michael

¶ Quāq̃ prescripte clauēs per repetitionē cū primis

Guido.

sint eiusde nature: nihilomin⁹: positiōes figura & nomine differre vidēt: nempe Guidonis solertia clauū hanc seriē in graues modo acutas ac superacutas distinxit quā recentiores auctius disquirentes: capitales: graues: finales: cōfinales. acutas & superacutas excellentes diuiserūt: capitales in super aut minute vel duplicate a litterarū dispositiōe nomen acceperūt. Graues autē q̃ grauē bombū vel sonū respectu aliarū emittūt dictas arbitramur/ finales dicūt eo q̃ omnis cantus in his canonicē desistat: cōfinales dicti sunt q̃ ois cantus per transportationē in illis finiri poterit: acute q̃ inferiores antecellant acumine. & hoc modo de superacutis & excellentibus erit respondendū,

¶ Clauū alie monasillabe. alie dissillabe. alie trissillabe. & sunt,

¶ Monasillabe.
Eela,
 H mi,
b. fa,
A re,
ut

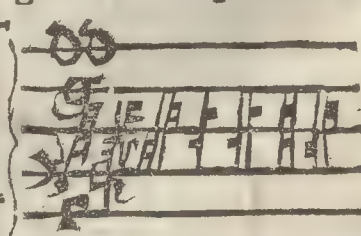
¶ Dissillabe.
ddla sol,
ccso fa,
F faut,
Elami,
dsol re.
c faut.

¶ Trissillabe
aalamire
gsol reut.
dla sol re.
c sol faut,
alamire,
Gsol reut

¶ De hac diuisiōe plura capitulo de solmisatiōe cōmētabimur: preterea ex his quē dā sunt clauēs quibus omnis cantilena veluti ex indice cognoscit dicūturq̃ indiciale

¶ In cantu mēuira
si hoc modo
ddla sol
g sol reut,
c sol faut.
F faut,
ut
ut signate & sunt
hec quinq̃.

& figurat hoc modo

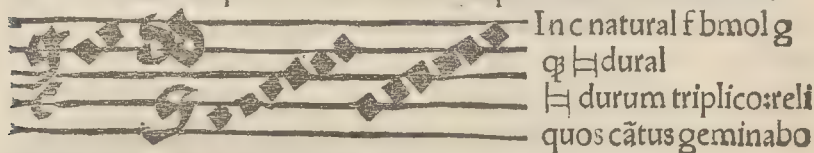
¶ Capitulū septimū de p̃p̃rietatibus ex achordarū deductionum seu cantus diuisione.

Stigit pprietas apud Ioannē Tinctoris: singularis deducendarū vocū qualitas, Franchinus aut ait pprietatē huiusmodi modulatiōis: dicimus esse singularē vnius cuiusq; ex achordi in introductorio dispositi deductiōez. **Deductio** est sex ip̄az sillabarū dyatonica ac naturalis intēsiue aut remissiue p̄gressio: intensiue sic. vt re mi fa sol la. remissiue aut ecōtrario h̄mōi em̄ deductio a Franchino exachordū noiatur quā nos cantū appellamus: vñ tres in gñe, septē vero spetiatim/ in introductorio cōspicimus: in gñe sunt H duralis. b mollaris: Naturalis in specie: prius: secūdus: & tercius: cantus in genere aut est.

H Duralis. & talis G & ab alami) surgit per tonū scz re mi.
 b mollaris, incipit F . re ad b fa } surgit p semitonū scz mi fa,
 Naturalis. in C . H mi } nō scādīt sed i alamire desistit.
 Specialis qualitatū p̄gressio his accipit deductionibus,

Hec diuisiones liquido hisce duobus deprehendunt versiculis.

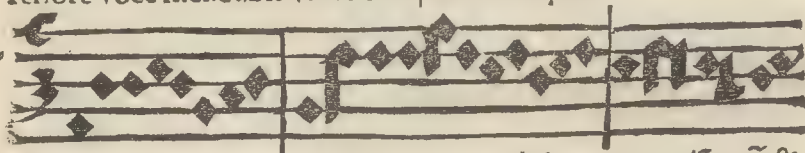

¶ Capitulū octauū de mutationibus,

Mutatio est vnius sillabe in aliā in eadē clauē vnisona variatio. Vel vt dicit Franchinus: est alterna vocis in voce dilatatio vniformi extēsiōe deprehensa: per voces exachordarū sillabas intelligo: nō em̄ vox in vocē mutari poterit: sed qualitas in qualitātē stante eadē vocis quantitate vt testat Anselmus parmensis. quare in b fa H mi C p̄pter vocū disparitatē nulla potest fieri mutatio: nec preterea bisillabis poterit adnumerari clauib⁹: est em̄ duplex scz b fa & H mi: quaz cōnexio b fa H mi sonat: qua p̄pter om̄ibus in clauibus mutatio agit directe vel reductiue: demptis b fa & H mi: vbi nequaquā mutatio, s

Idem mutatio potius permutatio gñabit. Est igit permutatio auctore Franchi-
no: mutua qualitatis & quantitatis inuicem variatio, qualis in bfa
hmi cōmitti potest: sed hanc omni solertia musicoꝝ scola deu-
Mutatio ex- dandā precepit. Mutationū alia explicita totalis: vbi ambe silla-
pl. citā. be exprimunt/explicita partialis vbi vna solū effert syllaba/ab illa
instituentibus erit inchoandū in hac autē omni studio perseverā
Directa. dū: directa em efficitur cū fit sillabarū ordinis in aliū ordinē varia-
Indirecta tio vt superioris in inferiorē & ecōtra: Indirecta cū fit vnus sillabe
in aliā eiusdē ordinis variatio. vt superioris in superiorē. & inferior-
is inferiorē: hec impropria dicitur mutatio que a musicis: ob euitan-
Reductina dam permutationē est excogitata/alia reductiuaquū monosillabe
mutatio. aut disillabe necessitatis gratia ad eaz dyapason reducuntur: de
mutatiōibus hūmōi seruabunt mandata: & primo de initio cantus
De initio cā- Omnis cantus qui post inicialē eius notulā eleuat: circa principiu
tus manda- nō statim ditonice vel semiditonice aut grauius descendēs: ab in-
tuz primū feriore voce inchoabit vt his conspiciunt exemplis.

Exempla re-
gule.

Mandatum
scd.

¶ Dixi nō statim circa principiu ditonice, &c, ppter terciū exm &
id genus pluribus: vbi a superiore voce (ppter euitandā velocem
circa principiu mutationē) incipiendū erit, Secūdum cantus qui
post eius eius iniciū deponit circa principiu: ultra ditonum ingra-
uitatē means a superiore voce iniciabit.

Exempla re-
gule.

¶ Preter terciū exemplū & huic similibus/quod licet deponat ni-
hilominus ab inferiore (ob fugiendā velocē mutationē) erit incho-
andū: nempe hec mandata solū in bisillabis clauibus superiore &
inferiore sillabarū ordine constitutis efficacitā tenebūt: in trisillabis
aut: vbi omnis solusatiōis latet diuersitas quisq; ex se ipso facillime
inceptionē accipere poterit: vt his colligitur exemplis.

¶ C sol fa vt

¶ D la sol re

¶ G sol re

¶ A

¶ Regule de medio cantus: In mona
sillabis clauibus. simpliciter nequit fi
eri mutatio: nā in quod mutent nō ha
bēt: inserit simpliciter ppter reductiua

De mediocā
tua regule.

la mi re.

vt cū necessitas cōpulerit tūc em̄ & si mo

nō sillabe sunt clauēs: ad earū dyapason (qbus equalēt) sunt reduci
bi: esset igit̄ idēz de equalentibus iudiciū. ¶ In bisillabis clauibus
In. imis: si cantus eleuat̄ semp prima in secūdā variabit̄ sillabā. cū
aut̄ deponit̄ secūdā in primā mutare necessū est: verbi gratia in,

De bisillabīs

F fa ut.	(fa.)	(vt.)	(vt.)	(fa.)	¶ In D & C cū earū bisdya
E la mi	(la.)	(ni)	(mi)	(la.)	pason aliqñ reductiua causa
F fa vt	(fa.)	(vt.)	(vt.)	(fa.)	bi: mutatio: sicuti in earū du
E la mi	(la.)	(in)	(mi)	(la.)	plis mediatis que sunt d la
D sol re	(sol)	(re.)	(re.)	(sol)	sol re aut c sol fa vt:
C fa vt.	(fa.)	(vt.)	(vt.)	(fa.)	¶ In trisillabis aut̄ mutatiōis

De trisilla
bis.

diuersitas penes dure mollisq; pprietatis accessionē attendet̄ nam

bus scilicet.	in his clauibus	(aa la mi re)	in pprietate	mollis muta	biscedēdo	(la.)	(mi)	aut̄	(la.)	pprietate.	(re.)		
		(g sol re vt.)				(sol)	(re.)		(sol)		(vt)		
		(a la mi re)				(la.)	(in)		(mi)		(la.)	(in)	(re.)
		(G sol re vt)				(sol)	(re.)		(In dura aut̄		(ol)	(vt)	

¶ In depositiōe aut̄ semp prima sillaba vtendū erit: in c sol fa vt
em̄ & d la sol re ascendendo semp tertia vtendū erit sillaba: descē
dendo aut̄: si mollis fuerit qualitas tertia in primā: si dura: in secū
dā: mutabit̄ sillabā: hec om̄ia vberti hisce liminarijs intuēt̄ exēplis

¶ Mutatio in c fa vt

¶ D sol re,

¶ E la mi,

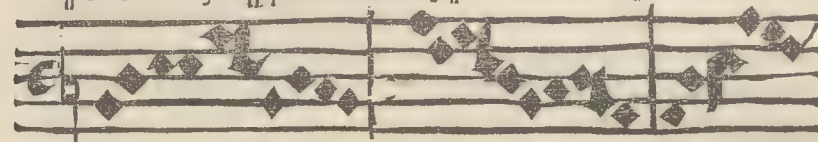
Exempla
de mutatiōe
directa

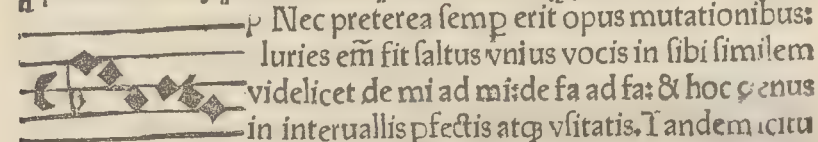
¶ F fa vt, ¶ G sol re vt. In pprietate molli. ¶ A la mi re

¶ G sol re vt, In pprietate dura, ¶ A la mire, ¶ C sol fa vt. In

pprietate dura, ¶ D la sol re. ¶ C sol fa vt In pprietate molli ¶ D la

sol re. ¶ Nec pretereā semp erit opus mutationibus:

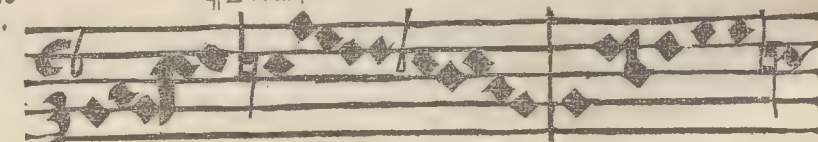
lurries em̄ fit saltus vnius vocis in sibi similem

videlicet de mi ad mi: de fa ad fa: & hoc genus

in intervallis pfectis atq̄ vsitatis. Tandem icu

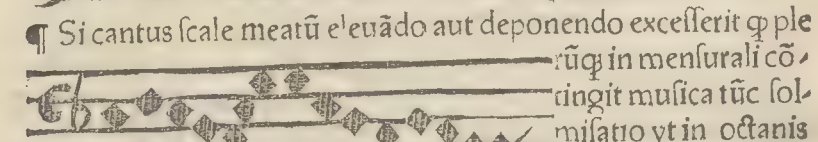
dignū est: q̄ in trisyllabis: crebro indirecta que-

dam: & irregularis causat mutatio: vt his constat exemplis.

De mutatiōe
e indirecta.

Exempla de mutatione indirecta.

¶ Si cantus scale meatū e' euādo aut deponendo exceſſerit q̄ ple

rūq̄ in mensurali cō-

tingit musica tūc sol-

misatio vt in octanis

eaq̄ efficit: verbi grā.

si sub F ut descendet: solmisatio ut in g sol re ut committetur;

¶ Capitulum nonum de intervallis seu modi.

Modus in proposito est unius note ad alteram habitudo: secundum modum artem & thesimum considerata: quem Boetius intervallum appellat: est igitur intervallum. soni acuti. semiacuti. gravisque distantia: vel id quod omittitur ab una nota in aliam, & sic unus sonus erit modus improprie dictus. quia nulla intensio vel remissio considerata, dat tamen alijs esse ac perfectionem sicut unitas numerorum est principium: & fundamentum: ita unus sonus intervallis confert principium & esse. Sunt enim duplicia intervalla minus principalia: & magis principalia. quam omnia suis definitionibus consequuntur.

¶ Minus principalia sunt hec: ¶ Coma apud Stapulenses est quo apothome: semitonium minus vincit ac superat: vel est gradus quorum novem unum tonum intergrum constituunt: & est ultimum quod comprehendit auditus, Coma Stapulensis.

¶ Schisma est dimidium coma.

¶ Diesis est spatium quatuor in se comata concludens. & dicitur semitonium minus Schisma Diesis

¶ Dyaschisma est dimidium diesis. quasi duo habens schismata. Dyaschisma

¶ Apothome, auctore Stapulense, est toni maior pars: quae diesis comate superat: diciturque semitonium maius, quod musici per mi & fa copulatum efficiunt. quare Apothome. Stapulensis

¶ Notandum quod auctore Boetio tonus nequaquam in partes equales partiri poterit. unde in hemitonium maius dividitur. quod quinque habet comata exceditque dimidium toni uno chismate: & in semitonium minus quod solum quatuor complet comata. dimidium toni chismate non complens, Boetius.

¶ De modis magis principalioribus.

¶ Tonus est virilis unius intervalli ad immediatum elevatio / vel depositio: & fit in omnibus sillabis demptis mi & fa: coniunctis. intervallorum aliud maius ut est tonus: aliud minus ut semitonus. Tonus

¶ Semitonus est unius note ad immediatum intervallum mollis vel debilis dilatio: & fit solum per mi & fa. dicitur a semum semum quod imperfectum sonat: & non dimidium Semitonus

¶ Ditonus est duorum tonorum acervus vel est virilis ab uno in tertium simpliciter vel compositae progressio. Simpliciter enim omnis progressio Ditonus

modus notularū intermediatiōe ad p̄p̄iū locū salit. verbi gratia.
de vt ad mi composite aut quū gradatim vsq̄ ad locū progreditur
hōc modo vt re mi. & sic de omnibus censendū erit.

**Semidito
nus**

¶ Semidit nus est debilis vnus in terciā simpliciter. v̄l cōposite
dilatio. quasi imperfectus seu incōpletus ditonus

Diatessaran

¶ Diatessaran est cōsonātia duob⁹ tonis vnoq̄ semitonio deducta
dicit ap̄ Guidonē de quatuor eo q̄ ex quatuor interuallis cōficiē

Diapente

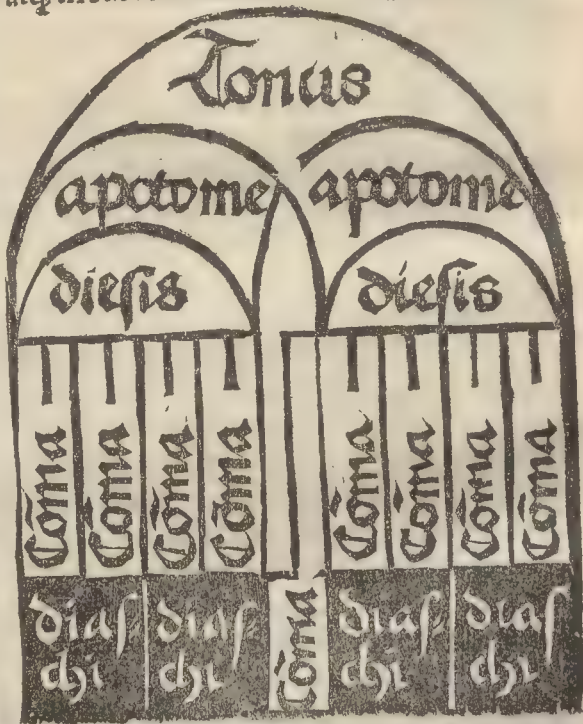
¶ Diapente est consonantia vel modus ab vna in quintā simplici
ter: v̄l cōposite p̄siliens/ dicit diapente de quinq̄ sunt em̄ in eius
spacio quinq̄ voces/quatuor toni cū semitonio latentes.

**Tonus cū di
apente.**

¶ Tonus cū diapente est toni diapentescq̄ cōnexio quinq̄ tonos
cū vno semitonio comprehendens
¶ Semitonius cū diapente est mollis ab vna voce in sextā saltatio
duobus semitonis atq̄ tribus tonis constituta. ¶ Diuisio toni.

Diapason.

¶ Diapason est
consonantia ab
vna litera isibi si
milē dupla p̄por
tiōe deducta qui
nq̄ tonos/duoq̄
semitonia cōple
ctēs/ & dicit dia
pason de oibus a
Guidōe/ nā oēs
ffatos in se mo
dos cōcludit: fit
enim ex diapen
tes & diatessaran
cōmixtiōe/ om
nes enim prescri
pti modi specia
tim his cōspiciū
tur exemplis.

¶ Tonus cū diapente
 ¶ Sunt & alia interval
 la minus vulgata: que
 rarissime vel nūq̃ inse
 runt canticis: quaz no
 mina sunt: tritonus se
 midiapente semidiapason. Semidiapente est saltus ab vna in qu
 tam p̃siliens disparibus vocibus duos tonos duosq̃ semitonia cō
 cludens: Semidiapason est saltus ab vna nam in sibi similē dispari
 vtrumq̃ septima adiungitur scilicet ditonus cum diapente & semi
 ditonus cum diapente Tritonus est distantia vnus in quartā trib⁹
 immediate tonis collecta

¶ Tritonus ¶ Semidiapente Semidiapason cum diapason
 ¶ Alia nempe
 vltra diapason
 intēsa. predicto
 rum nomibus
 repetitione ap
 pellemus hoc modo: tonus cū diapason: semitonus cū diapason. &
 sic deinceps vsq̃ ad introductorij dilationē.

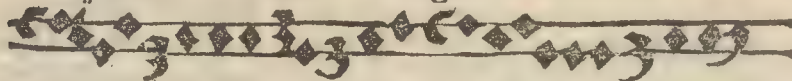
¶ Capitulum undecimum de transpositione seu transportatōe.

Transpositio
clauium

Duplicē apud musicos inuenimus transpositionē clauū/
scilicet & melodiē: transpositio clauū est vnus cuiusq; cla-
uis signata a ppria sede in alterā necessitatis gratia ele-
gans saltatio, vnde sicuti mutatio nisi cōpulsā necessitate
fieri nō debet: ita nec clauū transportatio. sufficua linea
rū multitudine ad huius cognitionē hoc dat mandatum
Quantū clauis signata a ppria sede eleuat hoc est conscendit tan-
tū nota sequēs clauē descendit: & quantū clauis descendit tātū no-
ta conscendit, vt ex hac conspiciť antiphona.

¶ Sancta maria virgo.

Transpositio
melodic: ¶ Transportatio melodie est qñ aliquis tonus a sua regulari sede
ad confinales transponit clauē potest igit omnis tonus a clauē fina-
li ad diatessaron seu ad diapenten trāsportari, vt de tonis patebit

¶ De musica acquisita seu ficta aut colorata capitulum duodecimum

Musica ficta est que per acquisitas vel fictas modulatur vo-
ces: voces acquisite sunt que in aliqua clauē canūt. in qua
essentialiter nō sunt cōstitute (secūdū diatonicā pgressio-
nē) nec i eius diapason. talis em̄ musica potissime penes
peregrinā b mollis: & h̄ duri positionē cognoscit: dicit̄
rūt ficta quasi inusitata: hec vnico solū intervallo in dia-
tonico demonstrat in introductorio videlicet vbi b mollis exach-
ordū quartā continet chordam. per fa toniēā scindens distantiam
inter alamires & h̄ mi. Est igit necessaria ad armonici instrumenti
perfectiōnē. tū ad diatonicē asperitatis contemperantē suauitatē.
tum ad consonantiāz impletionē que in diatonico deficiunt qñe
Talis igit ficte musices dispositio aptius chromatice quam dia-
tonice attribuet deductiōi: hinc & colorata dici poterit: nam chro-
matica pgressio ipius diatonici dicit̄ condensatio ac ornamentū

ex toniaeis: semitoniaea interualla efficiēs: & vbiq̃ b molle aut
 H du:ū peregrinis locis a sede naturali positū fuerit fictam adesse
 musicā certū erit: aut locū cōiuctay: sunt autē plures coniuncte q̃

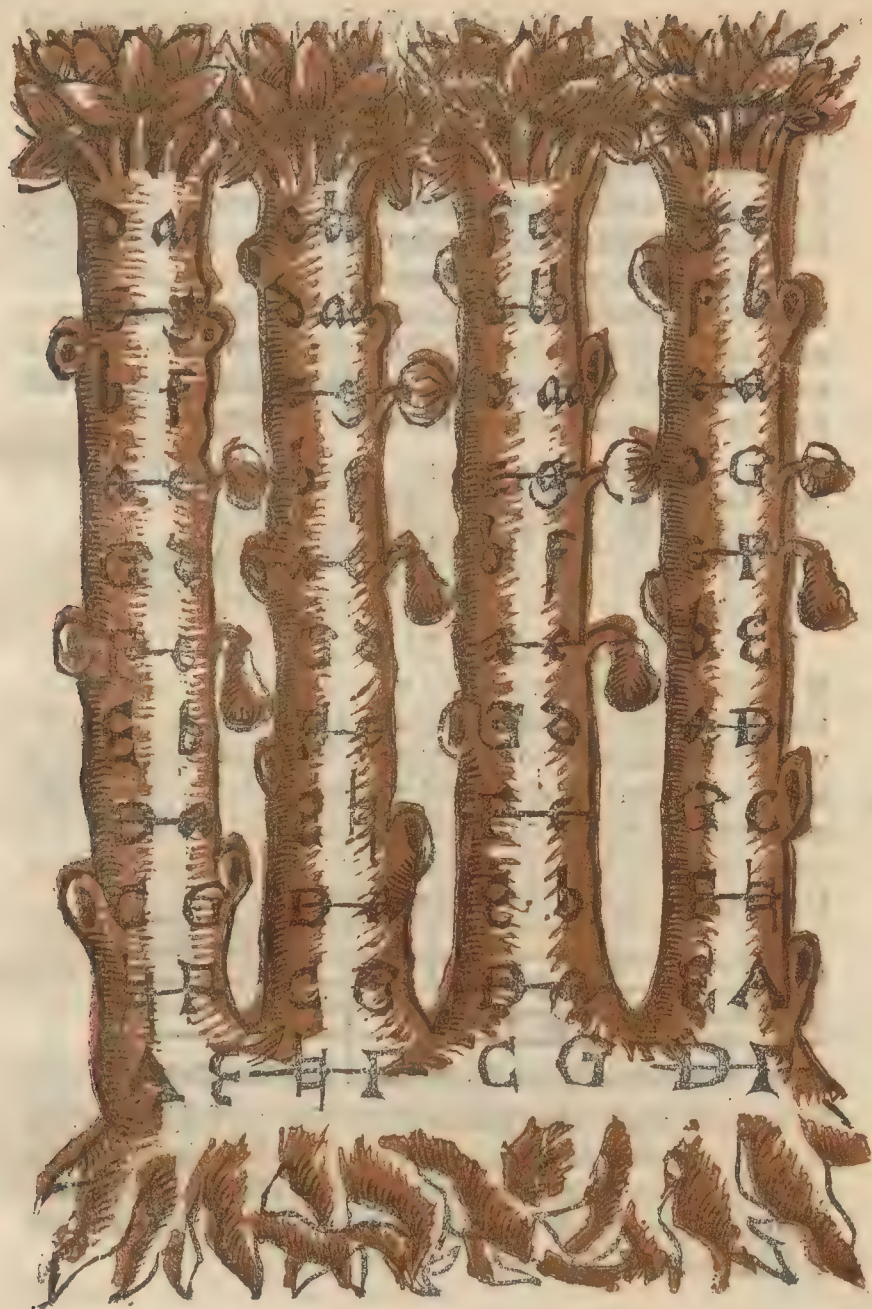
¶ In capitali	G la mi.	¶ In minuto	g la mi.	¶ In duplicato	ee fa vt.	ocho: que in schala satislū cide figurant. que & in in strumētis organo lutina & id genus eleganter cō- siderant: fiste aut musices solfizatio i diatonico ge- nere ac descriptiōe expri- mere sufficū erit,
	F sol re.		f sol re		dd la re,	
	E fa vt.		e fa vt		cc la re	
	D mi mi		d mi mi,		bb sol vt.	
	C la re		c la re,		aa fa vt.	
	H sol vt.		b H sol vt			
A fa vt.	a fa vt					
M mi mi						

¶ Capitulū tredecimū de tonis,

Sonus (nō vt prius accipiebat) apud Guidonē est regula **Tonus.**
 p ascensū & descensum: omēs descriptas ac pernotabiles
 modulatiōes in fine diiudicans: & dicī a tenendo. quasi
 ex tonis eorūq̃ partibus ductus. dicī & tropus a veterib⁹
 constitutio. Tropus em̃ ppter alternā diapētes & diates-
 eron speciez cōmixtionē. Sūt aut octo toni naturalis nu-
 meri (apud latinos) appellatiōe nuncupati videlicet. 1. 2. 3. 4. 5. 6.
 7. 8. Quorū imparis numeri autenti: seu duces vocant⁹/ aliq̃ quidē
 paris numeri/collatorales/vel comites/aut subiugales/vocitantur
 hij etem̃ gentiū vocabulis a grecis desingnant⁹, put aliqua ppris
 modulis est oblectata: antiqui quatuor solū tonis vli sunt/verū po-
 steritas macte acrimonie videns omnē melodiā. his nō posse subi-
 gi vnūquēq̃ illorū in duo partita est: atq̃ octo instituit, vt hac igu-
 ra cōspicitur.

¶ Ab antiquis notat⁹	Prothus.	¶ A grecis	Dorius,	¶ A latinis	Primus. ¶ Tonus autē	Autentus.
	Deuterus		Hypodorius.		Secūdus tus est qui suū	
	Tritus		Phrygius,		Tercius. sistema totū su	
			Hypophrygius,		Quartus pra finalē cōsti	
			Lydius		Quintus tuit chordams	
	Hypolydius.	Sextus. Est aut sistema	Systema			
	Myxolidius.	Septim⁹ plenū quoddā				
	Tetrard⁹.	Hypomixolidius	Octauus modulationis			

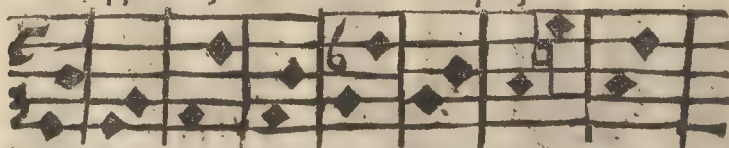
corpus. ex cōsonātijs diapentes, diatessarōnq; speciebus cōsistens
 Habet igit̃ om̃is tonus tū autentus cū placalis ppriū systema qđ
 perfecte complere poterit. Plagalis, Est qui suū systema partim su-
 pra: partim infra finalē dirigit chordam: est igit̃ ducaliū pprietas
 vt canonicē vt citra chordam terminalē ad octauā cōscendēs: vbi
 verisystematis est cōpletio: licēter aut̃ ad nonā: vel decimā tan-
 q̃ superflue consurgere poterit descendere vero ad secūdā, & raro
 ad terciā. Plagalis igit̃ ex regula vltra finalē chordam ad diapen-
 ten surgit/ licenter vero ad sextā: descenditq; ad diatessaron/ licen-
 ter verō ad diapenten. Nec preterea toni. vel autentici vel plagalis
 semp̃ eorū systema complere cogunt̃: sed bene cōplendi ptātem
 habent. crebro etē cantus. nimia lasciuiā. totū systema cursu
 excedit aliqñ i diapente, aut diatessaron vñ ex vtrāq; parte deficit
 aliqñ aut̃ autentici & plagalis pprietate inmiscit̃: inde fit vt tonus
 alius dic̃t mixtus: cōmixtus superfluis imperfectus. ¶ Cōmixtus
 dic̃t (authore Franchino) si autētus fuerit: cū in eo spēs alterius q̃
 suis comitis disponūt̃. Si plagalis cū in eo alterius q̃ sui ducis cōso-
 nantē continet melodīā cōmixtus dic̃t, ¶ Mixtus dic̃t: qui autē-
 tici & plagalis tetrachorda meando cōfundit̃: de isto talis dā̃ insti-
 tutio: si crebrius tetrachordū superius ferierit q̃ inferius tūc ducali
 attribuet̃ tropo. Si aut̃ crebrius tetrachordū inferius tetigerit de
 plagali tono censet̃: Plusq; perfectius aut superfluous tonus: dicitur
 (si autentus fuerit) qui lasciuiens vltra diapason ad secūdā vel ter-
 ciā eleuat̃/ vel deponit̃: si plagalis fuerit Imperfectus (tū autentus
 tū plagalis) dic̃t: cū ppriū nō complet̃ systema. deficiens autē ex
 parte diapētes aut diatessaron: vel vtriusq; De isto h̃mōi seruatur
 institutio/ Prima cantilene breuiiores quāq; notule a finali chorda
 solū per ditonū consurgunt, autentico ascribēt̃ tono: si vero ad tri-
 hemitoneā, solūmodo distantiā cōscenderint/ placali addicientur
 tono, Secūda cantilene breuiusculē/ q̃ equo excessu a finali chōr-
 da intense pariter & remisse fuerint: puta vnica nota sub finali. vñ
 caq; supra finalē: tunc si subposita notula. latiore interuallo vide-
 licet tonieo a finali fuerit distincta, & acutior strictiore videlicet
 semitonieo distet interuallo. opinione Franchini plagali ascribēt̃
 modulatiōi, Si aut̃ superior notula latiore interuallo inferiore vin-

cat de plagali tropo estimabit. verū emūero. si acutior. & grauior
 equo interuallo (puta tonleo) a finali chorda. distabūt: p̄miscuus
 dicet cantus/ est insuper alia de imperfectis tonis cōsideratio quā
 musici p̄pter tollendā hesitationē excogitarūt videlicet. q̄ vnicui
 q̄ manerici tonoxinicialē instituerūt chordā que est terciā chorda
 a finali clauē. verbi gratia/ primi & secūdi, F fa vt: terci & quarti. g
 sol re vt. quinti & sexti a la mi re: septimi & octauī. H mi acutū, de
 quibus talis dat regula: Quū plures fuerint numero notule: supra
 inicialē clauē cuiusuis toni: ad ascensum disposite autentico tono
 attribuet quū in descensum. Si aut̄ inferiores maiorē impleuerint
 numerū plagali dabit tonos: preterea om̄is ton⁹ aut a principio aut
 a medio aut siue iudicabit: principia aut̄ sunt hec,

(a.) G F E D C	(F.) E D C B A	(c.) F E D C B	(a.) G F E D C	(c.) a. G F E D C	(a.) F E D C B	(d.) c. a. G F E D C	(c.) a. G F E D C
Primus	Secundus	Tercius	Quartus	Quintus	Sextus	Septimus	Octauus

¶ Iniciū cantilenarū meo iuditio erroneā & penitus hesitandā
 toni demonstrat cognitionē: nā plures toni iisdē iniciant clauib⁹
 vt ex prescriptis quilibet poterit accipere, Mediū aut̄ ē vniuscuiusq̄
 cantus inter primā & vltimā clauē notularis deductio/ habet igit̄
 quīuis tonox̄ peculiarē quādā plagā in qua om̄is (perfecta toni.)
 modulatio. vt hostiū in cardine circūagit: quā reuerberationē seu
 tenorē appellant, vt in isto videt̄ exemplo,

¶ Primus. Secundus. Tercius. Quartus. Quintus. Sextus. Septimus. Octauus.

¶ Propriissimē aut̄ om̄is cantus a fine tanq̄ a perfectiōe denotian
 dus erit. quēadmodū grammatici casus & personas in fine dictio
 nū consi derant: ita aptissime tonos a finale chorda denotare de
 cebit/ nā incepto cantu quod sequit̄ ignoramus. Finito aut̄ q̄ pre
 cesserit compertū habemus.

¶ Omnis igitur tonus autenticus cum suo plagali mutuo in una exeunt clauē, ubi grauit patet in figura sequenti. ¶ Ambrosiani septimū & octauū potius ad d laol re trāspōere frequētāt. gregoriāi vō ad cfau
 1 } (2) { D sol re, } alamire ¶ Singulorū igitur tonorū finis
 3 } (4) { Elami } b fa mi & reuerberatio atq; ambitus
 5 } (6) { F faut } c sol fa vt ex arbore vbertim cōsiderat.
 7 } (8) { G fol re vt } C fa vt Que arbor isto mō debet in-
 telligi, prima litterarū maneries: vnicuiusq; trūci: cōtinet systemata tam autentici quā sui plagalis secūdū regularē ambitū. Secunda autē litterarū maneries cōcludit systemata autēti & plagalis, ad quātā transposita: pomū em̄ semp autentici de signat reuerberationē pirum vero plagalis

¶ De cognitiōe tonorū speciales iste seruant regule. Prima cantus exiens in d sol re sepe p̄ quintā in acutū re la feriens est primi toni Si vō pluries semiditonū scilicet re fa vberauerit erit secūdi toni. ¶ Secūda om̄is cantus in Elami finitus crebro in acutū semiditonū cum diapente scilicet de mi ad fa reperuciens erit terciū toni. Si autē crebrius diatessaron scz mi la fuerit quarto attribuit tono. ¶ Tercia om̄is cantus in F faut finitus crebro in acutum diapente scilicet vt sol reuerberat: quanti estimabit toni, Si autem crebrius ditonū fa la percusserit erit sexti toni. ¶ Quarta cantus in g sol re vt terminatus sepe in acutū diapente scilicet vt sol percutiēs erit septimi toni. Si autē sepius ad diatessaron vt fa erit octauū toni. Iste regule in transposito quoq; cautu nō minus q̄ in cantu regulari acutissime sunt immitande.

¶ De tenoribus tonorū capitulū vltimū

Tenor (qui & maneries toni dicit) ē breuiuscula melodia que in ecclesiasticis cantilenis fini annectit hac dictione Euouae. q̄ est seculorū amen. & est duplex/ antiphonarū/ & introitū/ antiphonarū est sub cuius melodia psalmorū finis claudit: Omnis igitur psalmodia minor: nequaquā acutius incipiat q̄ q̄ prima (sui seculorū amen) notula exposulat. Introitū ē sub cuius melodia/ vsuū finis claudit. tot em̄ sūt tenores/ tā antiphonarū q̄ introitū: quot sunt toni/ Antiphonarū igitur tenores. isto modo cōsiderantur.

Primus tonus.

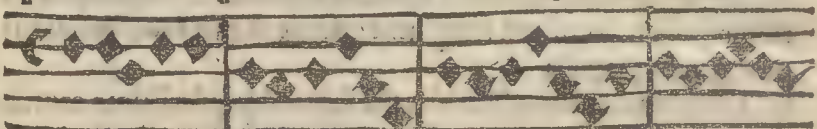

¶ Ducale Evouae. Differentia prima. Secūda,

Secundus
Tercius

¶ Secūsus. ¶ Ducale terci. Differentia prima, Secūda

Quartus

Tercia. ¶ Ducale quarti. Differentia prima, Secūda,

Quintus

Tercia.

¶ Ducale quinti. Diffe

Sextus:

¶ Ducale sexti

Differentia prima

Septimus.

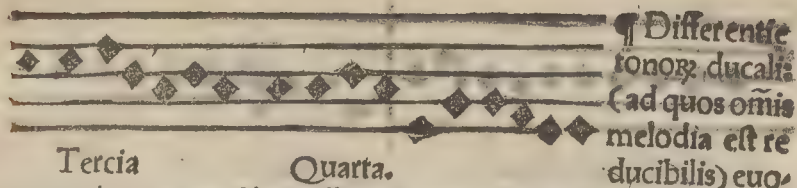
¶ Ducale septimi Differentia priā Secunda

Octavus

¶ Ducale octavi Differentia prima Secūda

¶ Differentie
tonorū ducali:
(ad quos om̃is
melodia est re
ducibilis) euo-

Tercia

Quarta.

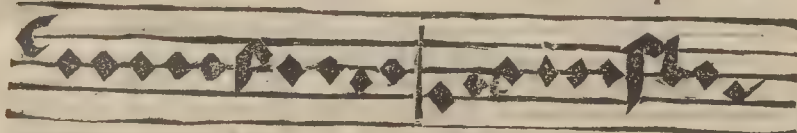
uae potius ornatus q̃ necessitatis gratia adnectuntur: quapropter
plures prouinciatim inueniunt: p̃ consuetudinis aut gentis oble-
ctatiōe. gaudet em̃ gens modis morū similitudine/ vt inquit Boe-
tius/ nos aut̃ artis mandata quā consuetudinis oblectamēta exara-
re maluimus.

¶ De psalmodia.

¶ Psalmodia est psalmoz secū dū tenores tonorū modulatio: hec
duplices cōtinet psalmos maiores scilicet & minores: maiores sunt
qui planiore modo incedentes principiū & mediū secū dū toni
aptitudinē diuersificant atq; finē tenore toni cōcludunt/ vt est ma-
gnificat canticū beatissime virginis Marie: & canticum Zacharie
Minores em̃ om̃es fere alij dicūt / quorū Dauid. precipuus extitit
autor/ om̃is eim̃ minorū psalmoz intonatio in prima sui tenoris nores
notula incipi debet. Psalmoz itaq; tam minorū quā maiorū mo-
dulationes satis aperte ex sequentibus noscuntur exemplis

¶ Psalmi mai-
ores.

¶ Psalmi mi-
nores

¶ Primi toni

¶ Dixit dominus dñō meo,

¶ Magnificat,

¶ Scđi toni.

¶ Dixit dñs dñō meo,

¶ Magnificat.

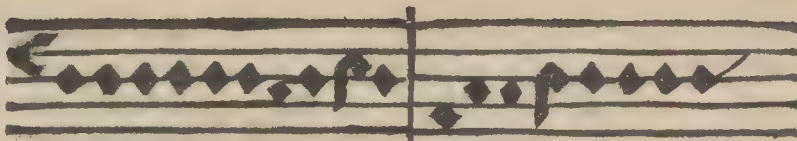

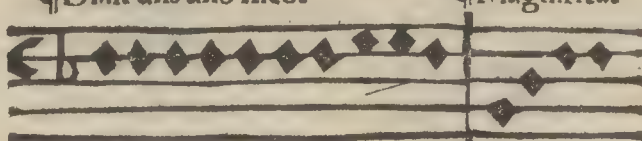
¶ Terci toni.

¶ Dixit dñs dñō meo:

¶ Magnificat,

D

Quarti toni

 ¶ Dixit dñs dño meo. ¶ Magnificat

Quinti toni

 ¶ Dixit dñs dño meo: ¶ Magnificat.

Sexti toni.

 ¶ Dixit dñs dño meo: ¶ Magnificat

Septimi to

 ¶ Dixit dñs dño meo. ¶ Magnificat

Octavi toni

 ¶ Dixit dñs dño meo. ¶ Magnificat

¶ De introitibus responsorijs brevis institutio.

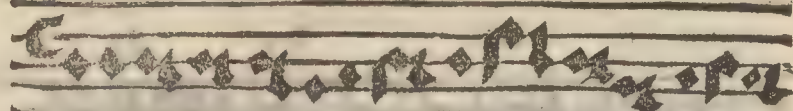
Quoniam Introitus cuius versus gradatim vel saltim in qui-
 tam eleuatur autentico attribuitur tono: est enim qui
 ta peculiaris ducaliū tenor vt patet in versu Eructauit:
 ¶ Secūda introitus cuius versus circa principiū non sta-
 tim ad diapente conscendit quāq̃ eā post morā attiger-
 rit placali tono ascribetur/ vt patet in versu/ Senciāt oēs
 tuū iuuamē, &c, Est enim diatessaran p̃pria plagaliū verberatio.
 Nempe tam introitus quā responsoria/primario a finali chorda
 tanq̃ ex p̃prietate aut perfectiōe iudicari debēt/ consequuntur autē

ex versibus veluti ex signis. Sūt aut̃ gñales melodie versuū sub q̃
bus gloria patri applicatur/vñ responsoria consequenter poterint
censeri & sunt iste.

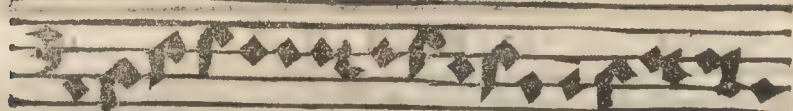

Primi toni

Glori a pa tri & fi li o

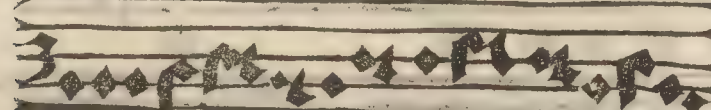

& spi ri tui san cto

Secundi toni

Glo ria pa tri & fi li o &

spi ri tu i san cto

Terci toni

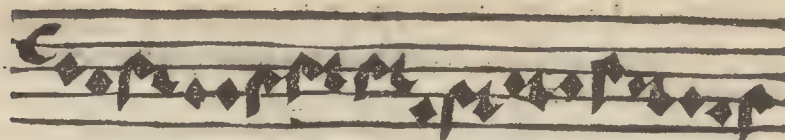
Glo ri a pa tri & fi li o &

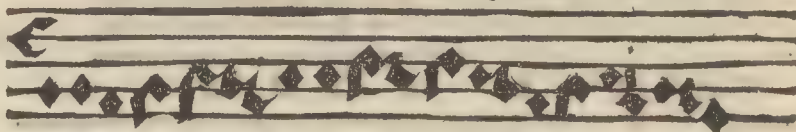
spi ri tui san cto

Quarti toni

Glori a pa tri & fi li

o & spi ri tui san cto

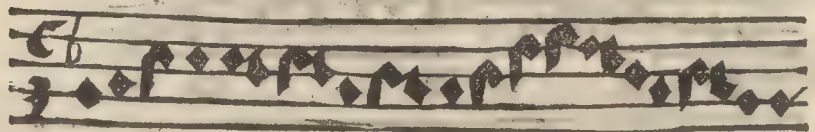

Quinti toni

Gloria pa tri & fi li o

& spi ri tui san cto

Sexti toni.

Glo ri a pa tri & fi li

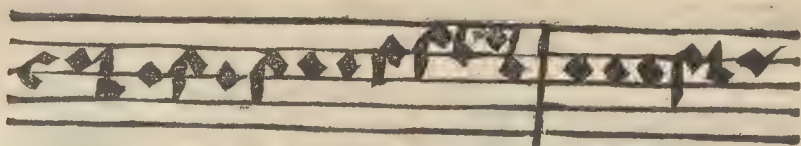
o & spi ri tu i san

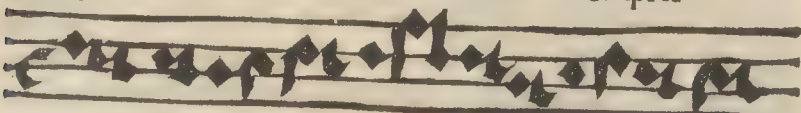
Septimi to

cto

Glo ri a

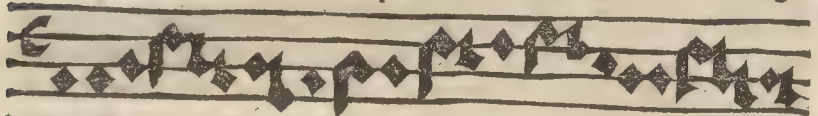
pa tri & fi li o & spi ri

tu i san cto.

¶ Glori a pa tri & fi li o

Octavi toni

& spi ri tu i san cto.

¶ Introituū versus seriatim pernotare fugiende diuturnitatis gra-
tia postponimus; poterit enim quisq; studiosus musicula ex pre-
dictis institutionibus omnē cantilenā ex se ipso disquirere facilli-
me/quapropter ad musices figuratiue rudimenta pergamus.

¶ Liber secundus de figuratiue musices institutiōe. Capitulu pri-
mū quid sit musica mensuralis & inibi quod figure notularz.

franchino.

Maxima.

Longa.

Brevis.
Semibrevis

Minima

Seminima.

Fusa.

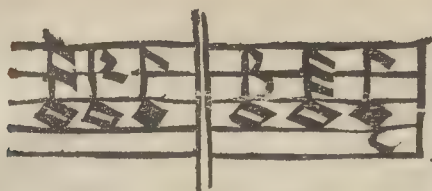
Semifusa.

Vtica mensuralis est que per diuersas no-
tularū figuras cū incrementi atq; decre-
menti accessione secūdū modū tpus &
platiōez efficitur/Figura hoc loco est re-
presentio recte atq; omisse vocis rectam
vocē dicimus que certa est mensura can-
tabilis vel pnunciabilis/ Omissam que
pā taciturnitate certa tpsis mensura con-
sideratur figuraz rectaz/ alia maxima/ & ē
figura qua drangulo corpe formata duabus longis equiualens: a
dextro latere sursum aut deorsū virgulata: ¶ Longa est character qua
drangulus dimidiū maxime pōderās/ dextrorsum vt maxima vir-
gulata. ¶ Brevis aut tpus/ ē figura quadrangulavnidiquaq; expe-
rito dimidietati longe equiualens ¶ Semibrevis ē figura ad simi-
litudinem grani auene disposita vbiq; virgula carens dimidio tpsis
equiualens. ¶ Minima ē character vt semibrevis dispositus sursum
aut deorsum virgulatus/mediū semibrevis notule cōcludēs. ¶ Se-
minima est notula minime similis formata plano autem corpore
vel vt minima dextrorsum vncata/ dimidietatē minime cōplectēs
¶ Fusa ē figura corpore seminime similis/ dextrorsum retorta/ aut
vt minima/ binario numero. aut duobus vncis cōnexa: dimidiū
seminime continēs. Semifusa est nota: fusa ad omnia similis duo-
bus hamis retorta- vel vt minima tribus hamis- aut ternario nu-
mero cōnexa vt hac videtur discussione,

¶ Maxima. Longa. Brevis. Semibrevis. Minima. Seminima.

Fusa. Semifusa,

¶ Capitulum secundum
de ligaturis

Ligatura ut ait Tinctoris/est unius note ad
aliā iunctura- vel est
simplicium figurarum p

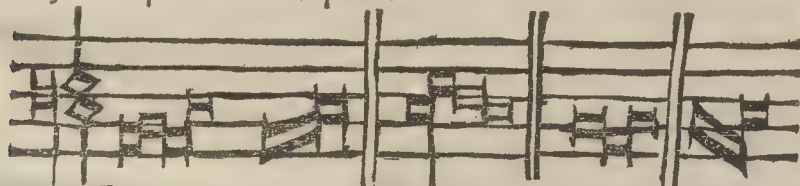
tractus debitos ordinata cōiunctio, ligabiles/figure sunt maxima
longa brevis & semibrevis. hec etenim figure in ligatura disposi
te cum simplicibus/accidentia (puta perfectionem imperfectio
nem & alterationem) suscipiūt de ligaturis iste dant regule: & pri
mo de primis ligaturarum notulis. ¶ Prima, omnis ligatura conscen
dens: quadro vel obliquo corpore/ cuius prima notula nullam ha
bet virgulā/ a Franchino cū pprietate dicitur: redditq; primā breuē
¶ Secūda, omnis ligatura conscendēs. corpore quadro: primā ha
bens virgulatā dextrorsum ad descensum, sine pprietate dicitur, pri
mā facit longā, ¶ Tercia: ligatura dependēs: quadro vel obliquo
corpore nullā habēs virgulā: sine pprietate dicitur. atq; primā conti
net longā, ¶ Quarta, omnis ligatura- conscendens vel dependens
quadro vel obliquo corpore sinistrorsum in ascēsum virgulata. di
citur cū opposita pprietate. atq; primarias duas semibreves consti
tuit, vt hac spectatur descriptiōe.

Prima re
gula

Secūda

Tercia

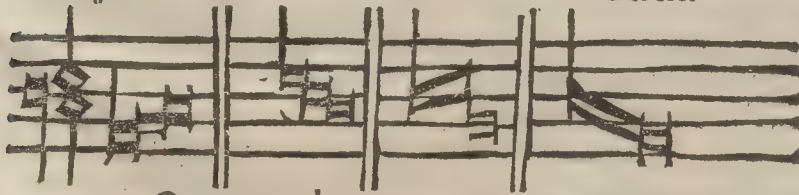
Quarta

¶ Prima regule.

Secūde.

Tercie.

Quarte. regule

¶ In medijs notulis/ nulla considerat quantitas diuersitas: nā au
thore Franchino omnis media brevis modulatur. dempta cū oppo
De medijs.
ligaturis

Prima regula.

Secunda

Tercia

sita pprietate atq; maxia / q̄ principio medio & fini aptissime poterit adiungi. q̄ a q̄busdā longa medietati inserit hmōi dispositio a Gaffaro negat.

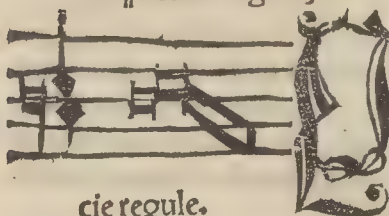
¶ De vltimis ligaturaz notulis. ¶ Omnis ligatura habens vltimā notā quadrā directe supra penultimā, aut indirecte sub penultima vltimā continet longā. ¶ Secūda: omnis ligatura habens vltimā notā ascendente quadro vel obliquo corpore sine tractu vltimā facit breuē: ¶ Tercia, omnis ligatura habens vltimā indirecte sub penultima, quadro corpore, reddit ipam longam, obliquo aut corpore breuē hoc modo,

¶ Prima regule,

Secunde,

Ter

¶ Capitulū terciū de pausis.

Ausa est figura artificiosam cantus desistentiā demonstrans: vel est taciturnitatis signū secūdum note quātitatē cui appropriat cōstitutū. Sūt enim pause excogita

cie regule.

te ad anhelit⁹ respirationem, ad cantus suauioris variationem: tum ad difficilē note positionem, Tanto igitur omnis cantilena auditu suauior extimatur, quanto idonea pausarum interceptione variabilior efficitur, pausarum alia modalis, longa breuis, semibreuis, minima, semiminima.

Modalis

Longa.

Breuis.

Semibreuis

Minima

Seminima.

¶ Modalis ē tractus ab vna linea ad quartā deductus itria tegens spacia: notule longe perfecte equiualens,

¶ Longa est virgula: tres lineas duabus intermediatis spacijs cōcludens: duo in se tpa cōplectens, ¶ Breuis ē virgula de linea ad lineā contiguā deducta: breui notule secūdū figuraz accessionē semp

equiualens. ¶ Semibreuis ē virgula que alicui lineae infixa ad medium viciniōris spacijs dependet: semibreui notule equiualens

¶ Minima pausa aut suspiriū est virgula alicui lineae affixa ad medium spacijs contigui surgens minime equiualens figure, ¶ Semini

ma pausa est virgula minime, similis formata: sed retorta dextror

sum seminimā notulā ponderans. que & semisuspiriū appellatur,
Oñes igit pause figuris totalibus equiuales cū eis dē ubiq; per
fectionis patiunt accidens imperfectionē aut & alterationē nō su-
scipiunt.

¶ Modalis ¶ Longe. Breuis. Semibreuis. Admima.
¶ Capitulū quartū de modo & eius diuisione,

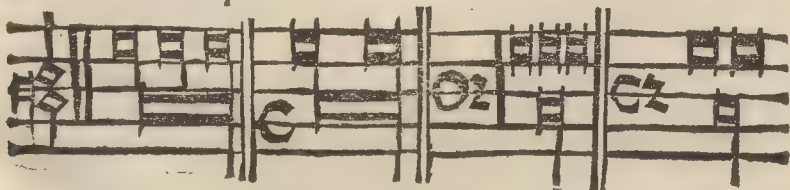
Modus est quantitas ex certis longis: maximam aut bre-
uibus longā respicientibus cōstituta. Vel est regula dis-
posite quātitatis in longa secū dū diuisionē totius in p-
pinquas partes: est aut duplex. maior & minor. Quorū
vterq; rursus in duas partes dimenbrať scilicet in perfe-
ctū & imperfectū. Modus maior perfectus est quū i ma-
xima tres longe considerant talis (auctore Franchino atq; tincto-
re) solū duabus triū breuiū pausis: essentialiter aut indicialiter po-
sitis signat aut coloratiōe longarū notularū: verū is modus (ob eius
diuturnitatē) rarissime inuenit. Imperfectus est. cū due solū longe
in maxima canunt, hic per priuationē signorū sui perfecti cogno-
scitur. ¶ Modus minor perfectus est cū longa tribus metitur tem-
poribus: is vnica triū breuiū pausa: indicialiter vel essentialiter po-
sita cognoscit, aut circulo perfecto: binario vel ternario numero
appenso. ¶ Minor imperfectus est cū in longa solū due canuntur
breues. & considerať circa priuationē signorū sui perfecti modi, v-
t hac videtur descriptiōe.

Maiores perfectus.

Maiores imperfectus.

Minores perfectus.

Minores imperfectus.

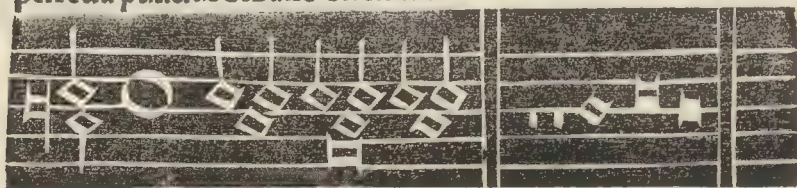

Maiores perfectus. Imperfectus. Minores perfectus Imperfectus.
¶ Capitulū quintū de tempore & platiōe,

Imperfectū

Prolatio

Tempus est quantitas breuibus ascripta notulis, Vel est dimensio, semibreuiū in breuibus considerata notulis, & est duplex perfectū & imperfectū: Perfectū vbi breuis notula tris continet semibreues: quod declarat per circulū plenū in incio cantilenarū posītū. Alij vero duabus semibreuiū pausis quas subsequētibus cōnumerāt figuris perfectū tpus designant: vel tpm repletiōe. Imperfectū tpus breuē in duas semibreuiū scindit notulas, Tale per imperfectū cognoscitūr circulum. Prolatio vt refert/Tinctoris est quātitas ex minimis semibreuē respicientibus constituta. vel vt ait Franchinus est essentialis quantitas semibreuibz ascripta diuisionē monstrans totius in partes p̄pinquas/hec prolatio prioribus gradibus equā suscipit partitionē: nā alia ternariā in semibreui recipit sectionem q̄ perfectā dicūt musici. Alia binariā continet diuisionē, semibreuē in duas minimas scindens que imperfecta dicit. Perfecta platio cognoscitur per punctū circulo, aut semicirculo infixū. vel per duas minimarū pausas. que ceteris subsequētibus figuris adnumerant imperfectā punctus orbatio ostendit.

¶ Tempus perfectū

¶ Tempus imperfectum,

¶ Prolatio perfecta in tpe perfecto.

¶ Vel sic,

¶ Prolatio imperfecta in tpe perfecto.

¶ Capitulum sextum de signis incantu

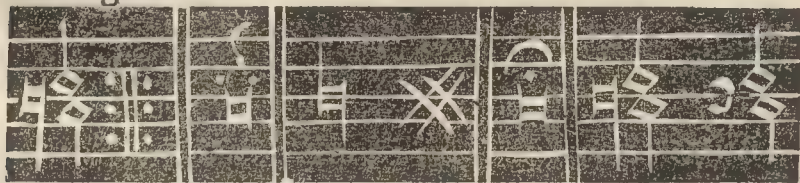
SIgnū in pposito est, q̄ primariā aliculus cantus noticiā confert quo ad modū tpus & plationē: est em̄ duplex explicitū & implicitū. Explicitū est quod inicio cantilenarū ponit: vt est circulus/pausa/punctus: implicitū est qd̄ implicite aut notularū repletiōe/ aut pausaz dispositiōe gradū demonstrat. Explicita superius i vniuscuiusq̄ gradus descriptiōe pnotescunt que (vt partialiter repetā.) hoc modo cognoscent; Omis pfectus circulus in se solo positus tpus demonstrat pfectiōem Semiplenus aut̄ imperfectū. Si vō circulo numerus cōnexē tūc criculus modū, & numerus tpus demonstrabit vt istis conspicit̄ descriptiōibz s.

O₃ { per. esti } { perfecti, } ¶ Nonnulli hec signa tanq̃
 O₂ { perfecti. } { iperfecti } supuacanea duxerūt repro
 C₂ { imp^{er}fecti } { iperfecti } bāda autoritate phi, frustra
 C₃ { imp^{er}fecti } { perfecti. } est fieri. &c.

 {perfecti.
 {imperfecti.
 {perfecti.
 {imperfecti.
 Temporis.

{perfecte,
 {perfecte.
 {imperfecte
 {imperfecte
 Isolatis.

¶ Antiquorū signa describere
 tediosum arbitror: quocirca
 ad cognitionē cātilenarū, a neu-
 tericis ordinata sufficient signa
 enumerata: sunt & alia explicita minus principalia signa: que isto
 choro figurāt

Reinceptiōis. Cōueniētie Aspiratiōis. Signū gñale. ffa v

¶ Reinceptiōis signū/cantus repetitiōē docet: cōuenientie partē
Cātilene que pausat: sub tactu illius note incipere. supra quā poni
docet 'g'fale iudicatio: omnes cantilene partes: sub dulci (consonantia
rū permissiō: ibidem stare. Tactus est cōtinua motio indebita mē
sura contenta: motū em̄ agnoscit tpus: tpe quantitas vocis prolate
Est igit̄ triplex tactus. maior scilicet minor. & pportionatus. Ma-

五

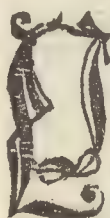
Ad not.

for est qui breuē vnico motu complet. Minor hic oīm vulgatissimus est: semibreuē vno motu metit notulā. potest aut in oīm signo semibreuis tactu mensurari dempta augmentatiōe & pportio nibus. pportionatus fit quū figure dissimili quantitate pferuntur vt in pportioibus cōmittit videlicet cū in multiplici gñe due tres aut quatuor notule contra vnā modulant,

Proportio natus.

¶ Capitulum septimū de perfectiōe & imperfectiōe.

Perfectio..

Perfectio est figurarū in dualitate cōsideratarū ad ternariā dimensionē reductio: quemadmodū numerus dualis sequiori ascribitur sexui. tanq̃ imperfecto: Ternarius aut virili vt perfectissimo. ita musici in ternario pfectā, in binario aut imperfectā figurarū dimensionē considerāt: quocirca refert Boetius: oīm trinū perfectū: & oīm binū imperfectū.

Imperfectio

¶ Imperfectio autore Eranchino. est reductio quedā tercię partis ad plus ad suū totū, secūdu ternariā eius positionē pri^o i ipso cōsideratā: aut est alicuius totius in ternario depredatio. cōsiderat em̃ imperfectio solū in figuris in pfecta quātitate cōstitutis. quarū quatuor sunt scilicet, maxima/longa/breuis/& semibreuis: ee igit per se in ternario cōsiderate totales dicunt. Maxima em̃ cū nullā habeat se maiorē, semper totalis dicit: relique aut secūdu figurarū accessiōnē: & totales & partiales extimant. Figurarū alia ppinqua. & est illa in quā immediate resoluit totalis: alia remota. & est illa inter q̃ & suū totū: ppinqua intercipit ¶ alia remotior est & dicit illa inter q̃ & suū totū. Propinqua & remota intermediāt ¶ remotissima est inter q̃ & suū totū. tres (numeri naturalis) notule mediant. verbi grā in mō maiori pfecto. dicitur totalis,

ad not.

{ ppinqua longa,
Remota breuis.
Remotior semibreuis
remotissima minima.

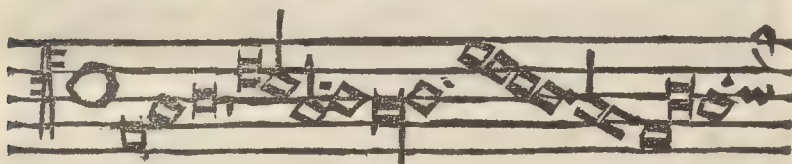
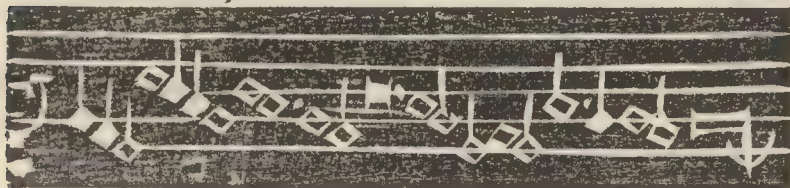
{ agens tm̃ vt minima.
patiens tm̃ vt maxima
agens & patiens: vt longa breuis
& semibreuis.

¶ Tria sunt authore Frāchino: que figurā imperfectibilē demonstrāt scilicet numeralis imperfectio/punctualis diuisiō: & figurarū plenitudo. Oīs aut figura imperfectibilis, impfici poterit vel a parte añ aut a parte post. vel ab vtraq̃.

¶ De imperfectiōe tales dant regule. Omne totū imperfectū: ab eius **Prima.**
 parte p̄pinqua immediate ante vel post cōstituta: aut ab equiua
 lenti p̄pinque partis: parte, aut a partibus remotis: añ & post no
 tulā cōstitutis/ nisi p̄ctus diuisiōis obster: vt isto tenore videtur

¶ Discantus,

¶ Tenor.

¶ Secūda/ Similis ante sibi similē corpōra
 liter distincta: nō imperfectū. nō aut de vni
 tis in toto intelligendū est. vt videt in lon
 ga prescripti tenoris: vbi vnita in toto bre
 uis añ similē posita, q̄libet: quo ad totū ip̄fi
 cit a semibreuib⁹ añ & post lōgā cōstitutis:

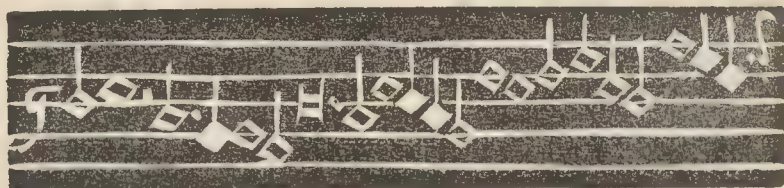
Secunda

¶ Tercia, color in perfectis notulis consideratus ip̄is terciam p̄p̄ij
 valoris adimit quātitatē nōnūq̄/ etiā figuris p̄pinquiorib⁹ useuenit
 coloratio p̄pter euitandā alterationē vt isto tenore consideratur.

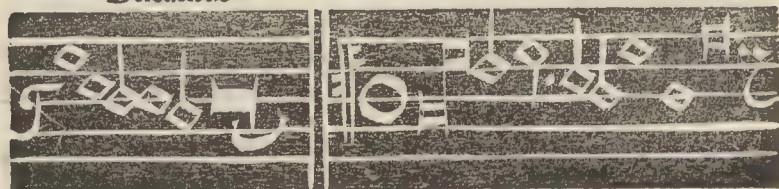
Tercia.

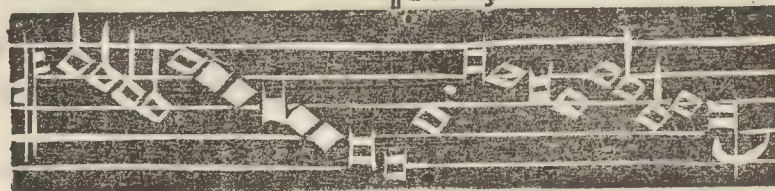
¶ Cantus

Dilcantus

Tenor,

¶ Capitulum octauum de punctis.

Diuisionis
punctus

Vinctus est minimū quoddā signū: quod notulis accide-
raliter: antepōnitur, aut interponitur. vel postponitur: &
est duplex diuisionis & perfectionis. Diuisionis est qui
alicui notule prepositus: aut postpositus ipam nō auget
nec minuit. sed ad pcedentē vel sequentē (aut pcedenti-
bus aut sequētibus) eā p perficienda ternaria numeroſi-
tate applicandā docet/ perfectionis est qui alicui notule postpositus

Perfectionis.

ipam pficit tres equas in partes diuisibilē demonstrans.

Transporta-
tionis.

¶ Punctus diuisionis fit dupliciter scilicet. Mediate & immediate.
Mediate cū notulā cui apponit ad distantiorē sequētē figurā trāſ-
ferat cōputandā talis translatiōis. aut transportatiōis dicitur pūctus.
Immediate cū notulā cui apponit ad ppinquiorē docet cōnume-
randā. & is pprie diuisionis dicitur pūctus. & hic solū figuris in imperfe-
cta quantitate affigitur. ¶ Punctus pfectionis dupliciter considerat,

Primo si notule in imperfecta quantitate cōstitute/ apponit, tūc eā
augmentatio recto pprietatis dimidio adauget: & is pprie augmentatiōis vo-
cabitur.

eatur punctus. Secūdo cū notule in pfecta quantitate cōsiderate
 apponit tūc em̄ si a minore precedente aut sequente impficereť.
 in pfectiōe cōseruat. & hic pprie pfectiōis dicit punctus. vt isto cō
 centu perspicitur,

¶ Discantus transportatiōis punctus ¶ Diuisiōis punctus

Tenor ¶ Augmentatiōis Baritonans.

¶ Altus pfectionis,
 ¶ Capitulū nonū de alteratiōe.

The image displays five staves of musical notation. The first staff shows a sequence of notes with a 'punctus' (a small diamond-shaped note) used for transport. The second staff shows a 'punctus' used for division. The third staff, labeled 'Tenor', shows a sequence of notes with a 'punctus' used for augmentation. The fourth staff, labeled 'Augmentatiōis Baritonans.', shows a sequence of notes with a 'punctus' used for augmentation. The fifth staff, labeled 'Altus pfectionis,', shows a sequence of notes with a 'punctus' used for perfection. The sixth staff, labeled 'Capitulū nonū de alteratiōe.', shows a sequence of notes with a 'punctus' used for alteration.

Alteratio hoc in pposito est pprii valoris secūdū notule
 formā duplicatio: dicta alteratio. quasi alterius actio: eue
 nit quidē (autore Gaforo) notulis in sua pfecta quanti
 tate dispositis, atq; in impfecta quū sunt ppinque partes
 sui totius pfecti: vt semibreuis impfecte plationis in tpe
 pfecto. & breuis tps impfecti in modo minori pfecto,
 causat em̄ alteratio. vt impfectio / in gradibus pfectis ad complen
 dā ternarie numerositatis pfectionē. de hac tales dantur regule.

¶ Prima: quotiescunq; abiq; puncto diuisiōis. ponunt, due partes p̄ima regu
 ppinque. inter duas totales. aut inter duas totaliū figurabiles quā
 titates. puta inter duas pausas. aut inter pausam. & eius totalē. aut

et contrario semper secunda pars propinqua alterabit. se ipsam bis continens.

Secunda

¶ Secunda quoties inter duas totales: una propinqua atque propinque p[er]tis
 pausa mediauerit tunc pensiculandū erit, si pausa p[re]cedit notā. tunc

Tercia.

nota alterabit, si e contrario nulla erit alteratio: sed nota implebit
 totalē ante euntē & pausa sequentē, ¶ Tercia: quā tres semibreues in

Quarta

mediauerint duobus temporibus: quāz prime due copulati sita
 untur p[er] eodē t[em]p[or]e computabunt. verū. si postreme due fuerint cōiun

Quinta

cte. tunc prima soluta. antecedentē implebit breuē & tertia alterat
 nisi puncto perfectiōis prima breuium fuerit munita. ¶ Quarta, si

quatuor semibreues inter duo tēpora mediauerint. quarū prima
 rie due ligabunt vltima sequentē breuē implebit. et, si autē due inter

medie copulentur, prima semibreuium precedentem implebit
 breuē. ¶ Quinta. quā quicquid semibreues inter duo t[em]p[or]a ponūt: quāz

extreme due fuerint solute: tunc prima primā: & quinta. secūdā im
 plet breuē. ut isto videtur concentu.

Discantus

Prime, al. Secunde. al. al. Quarte regule.

Tenor.

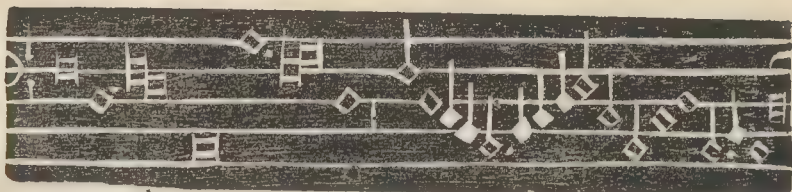

Prime. al. al. Secunde,

Quinte regule,

¶ Baritonans, Tercie.

al

¶ Capitulum decimum de augmentatiōe & diminutiōe.

Augmentatio est quantitatis figurarū maiora mentū/eue
nit solū ī platiōe pfecta vbi semibreuis tribus & minima
vno tactu metit. huius signum est punctus circulo aut se
micirculo infixus: circa vnā tantū cantilene partē cōstitu
tus: quum aut in singulis cantilene partibus cōpertū fue
rit: tres minimas vel vnā semibreuē integer tactus cōtine
bit. Diminutio est abstractio certi valoris quantitatiui ab ip̄is fi
guris: Vel est pprie ac primarie quātitat̄is secūdū formā figurarū
variatio: hec consideratur tripliciter canonice/ pportionabiliter &
virgulariter. Canonice quum figurarū quantitates declinant. & va
riantur ab essentiali valore in mensura. secūdū canonis ascripti sē
tenciā. verbi gratia. maxia sit longa/ longa brevis. & sic deinceps.
h̄mōi diminutionē Iosquin inter ceteros, suis elucubratiōibus dis
ponere plurimū frequentauit, nōnūq̄ a contrario sensu talis dimi
nutio accipit isto canone/ sit brevis maxima/ semibrevis longa/ mi
nima brevis & hoc genus p musicoꝝ arbitratu/ verū talis impro
prie dicit̄ diminutio (authore Gafforo) quū potius augmēti q̄ di
minutiōis pducatur effectū. Proportionabiliter quum figure secun
dū disposit̄e pportiois considerationē diminuūt p maioris/ & mi
noris inequalitatis accessionē, de hac latius capite de pportionib⁹
differemus. Virgulariter sumpta/ est q̄ per virgulā circulū secantē:
declarat̄ hec pprie temporali competit mensura: non aut figuris.
nā in h̄mōi signis non figurarū numerus. sed mensuralis (velociori
motu) adim̄it quantitas: hanc diminutionem Obrecht clarissime
disposuit. in omi missa. Si dederō. &c. que his nostris quoq̄ descri
ptionibus possit accipi.

Augmentat̄

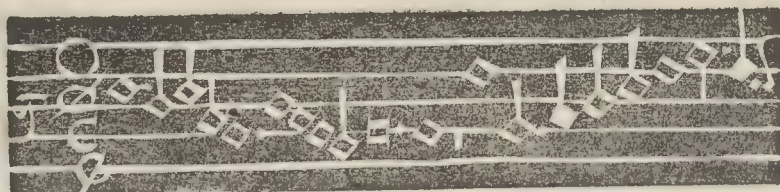
Diminutio.

Canonice

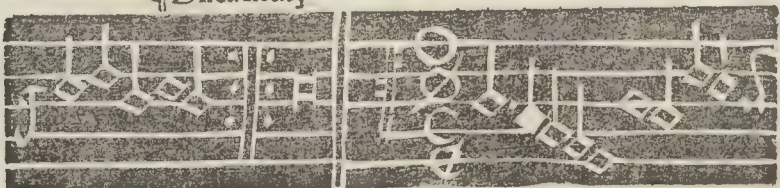
Proportio
nabiliter.

Virgulariter

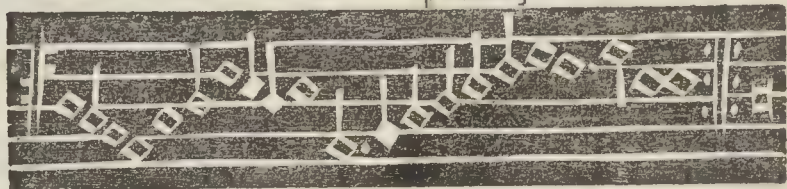
F

¶ Discantus,

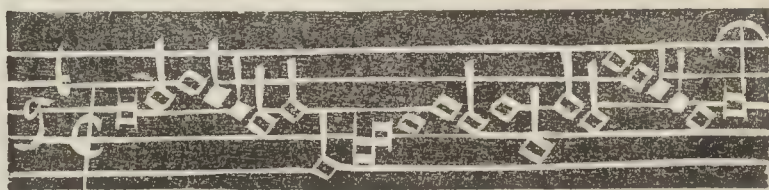

¶ Tenor,

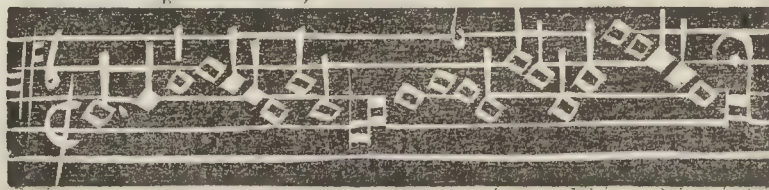

¶ Capitulum undecimum de Sincopa.

Sincopa ē reductio vnius notule ultra maiorem: ad equalem cui cōnumerat. euenit in cantilenis (vt reffert Gafforus) quociensq. per plures figuras p̄gredit sub diminuta cōnumerādaq. notularū numerositate contra tactū, vt isto discantu conspicitur,

¶ Discantus,

¶ Tenor.

¶ Poterit aut in omnibus gradibus fieri sincopa & in figuris notulae usque ad minimam. Instituerunt enim musici minimam ultra pausam breuem per sincopam non esse transferendam: similiter semibreuem ultra pausam breuem raro/nuncq ultra pausam longe debere reduci. Sunt tamen (vt nobis compertum est) qui minimam sincopando distantius in suis edicionibus disponunt,

¶ Capitulum vltimū de pportionibus.

Proportio (vt refert Euclides) est duarū quantitatū quātecūq sint eiusdē quantitātū certa alterius ad alterā habitudo.

Equalitatis & est duarū quantitātū adinuicē equalitū respectus: vt duorū ad duo

Proportionum alia.

¶ Inequalitatis est duarū quantitātū adinuicē relatio vt 4 ad 3 & ē duplex alia: maior quātitas minori coequalē relationē vt 4 ad 3. istā em gñs suo effectu notulas (q̄b pponit) minuit secūdū pportiois naturā

¶ Minoris: fit cū minor quātitas

In relatione maiori coequatur: vt 3 ad 4 hec em figuras quibus pponitur adauget secūdū vniuscuiusq naturā

¶ Maioris inequalitytis: quinque sunt genera videlicet,

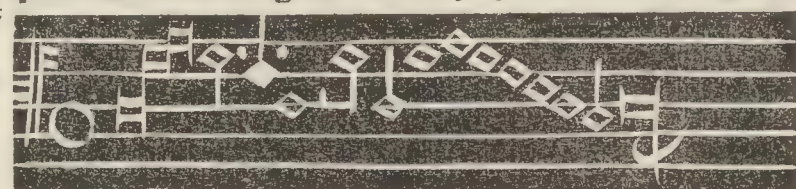
Admultiplex.	{ Pluries precise vel bis ter 7 deinceps. Semel cū eius aliquota parte Semel 7 eius aliquan- tam partem. Pluries cū eius aliquo- ta parte. Pluries cū eius aliquā ta parte.	{ 1. Ad. 2. 3. Ad. 2. 5. Ad. 3. 5. Ad. 2. 8. Ad. 3	{ Dupla tripla. Sesquialtera. Superbipartiens Dupla sesquialtera Dupla superbipar- tiens
Supparticulare.			
Superparciens.			
Admultiplex superparticulare.			
Admultiplex superparciens.	{ Pluries precise vel bis ter 7 deinceps. Semel cū eius aliquota parte Semel 7 eius aliquan- tam partem. Pluries cū eius aliquo- ta parte. Pluries cū eius aliquā ta parte.	{ 1. Ad. 2. 3. Ad. 2. 5. Ad. 3. 5. Ad. 2. 8. Ad. 3	{ Dupla tripla. Sesquialtera. Superbipartiens Dupla sesquialtera Dupla superbipar- tiens

¶ Toti tē sunt & minoris inequalitytis. cū predictorū nominibus. Pars aliquota. Pars aliquāta. Pars aliquota est que aliquoties sumpta reddit suū totū precise. vt media bis. sumpta facit suū totū. tertia ter & quarta quarter & deinceps. Pars aliquāta est que ex partibus aliquotis constat: sumptaq aliquoties, nō precise reddit suū totū.

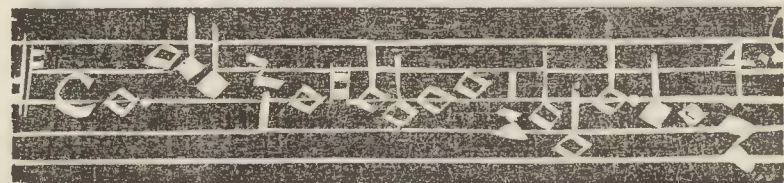
sed vel excedit vel deficit: vt 3, ad 5. ad cognitionē pportionum
hūoi seruant cautele. Prima: om̃is pportio debet p̃rijs duob⁹ nu-
meroz characteribus in cātilenis describi: quo helitatiōis absistat
dilatio. Nā sicuti: vna vox nō efficit consonantiā ita nec vnus nu-
merus pportionē. ¶ Secūda: om̃is pportio: debet ordinari p̃ figu-
ras noie & quantitate consimiles: puta semibreues minoris platio-
nis debent pportionari, per semibreues minoris platiōis. sic in ce-
teris quoq; signis cōsiderandū erit. ¶ Tercia regula: om̃is pportio
destruit per immediatā contrarie pportiōis suppositionē. vel per
signi interpositionē, que om̃ia seriatim suis exemplis patebunt.

De pportio-
ne dupla.

246
125

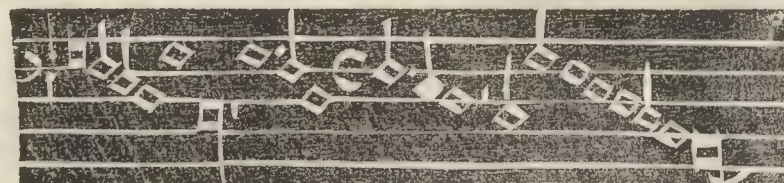
Discantus.

Tenor.

Bassus.

Aliqñ absq; numeris canonice demonstrat dupla proportio/ isto
canone diminuat i duplo. & his similibus canonibus quandoq; per

equalia signa (vt ait Franchinus) videlicet qm̄ semicirculus cū bī-
narij numeri adhesionē circa om̄es cantilene partes disponit. aliq
aut̄ signo transuerso duplā disponi volunt.

¶ Tripla. harmonice considerat̄: qm̄ tres figure equiualet vni: sibi
ipsis. & nomine & quantitate cōsimili ita vt vnaqueq; ip̄arū triū di-
minuat̄ de duab⁹ tercijs partib⁹ pprie quātītatis. & figurat̄ hoc mō
vt in concentu sequenti conspicitur

De pportio
ne tripla

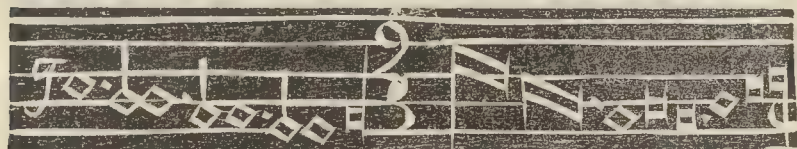
$\frac{360}{123}$

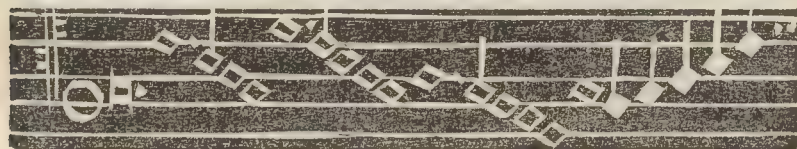
Discantus

Tenor.

Bassus.

¶ Quadrupla/fit quum quatuor notu-
le vni, & nomine/ & quantitate sibi ip̄is
cōsimili equiualet: ita vt singula queq;
ip̄arū quatuor minuatur de tribus. quar-
tis partibus sui quantitatiū valoris: & cognoscit̄ isto mō. vt patet
in exemplo.

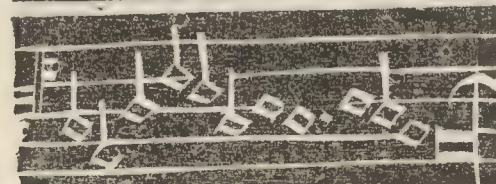
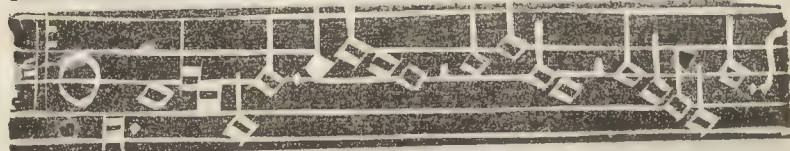
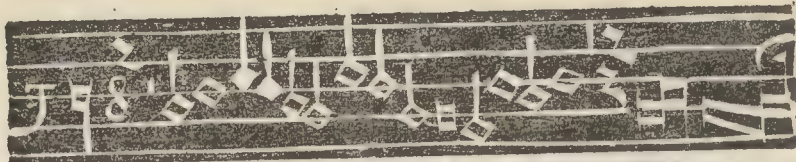
De pportio
ne qdrupla.

$\frac{246}{123}$

Discantus.

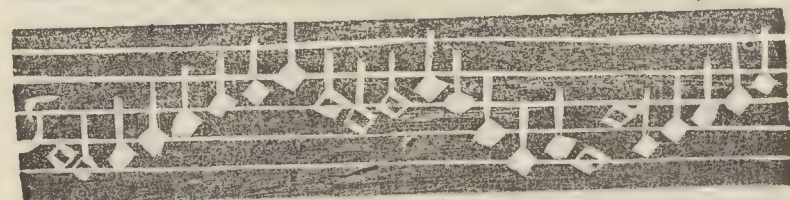
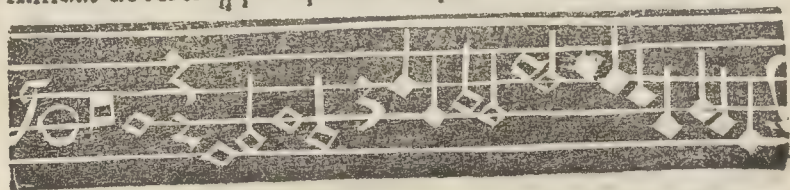
Tenor.

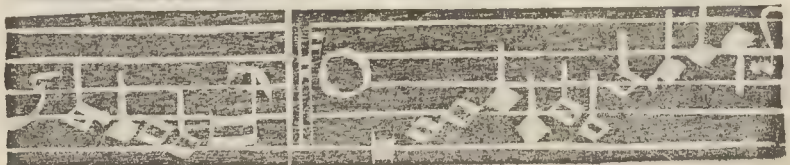
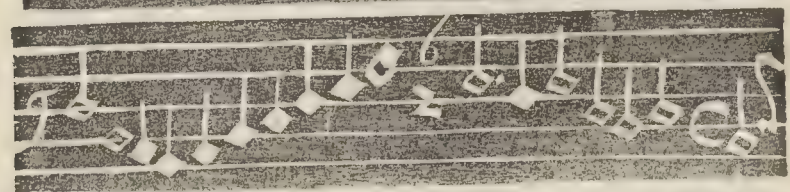
¶ Sesquialtera. fit cū tres
notule cōmensurāt dua
bus. sibi & noie & quanti
tate consimilibus ita ut
vnaqueq; ipsarū triū. di.

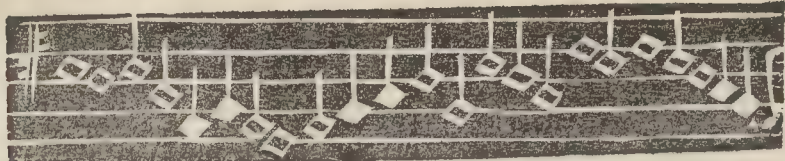
369 minuatur de terciā pprie quantitatis parte / & figuratur hoc modo
246

Discantus

Tenor.

¶ Quotienscūq; (authore frā
chio) sex seminime ponūt. q̄s
unica seminimas in connume
ratōe: p̄cellerit aut sequat. oēs
sex erūt seminime. simplices.

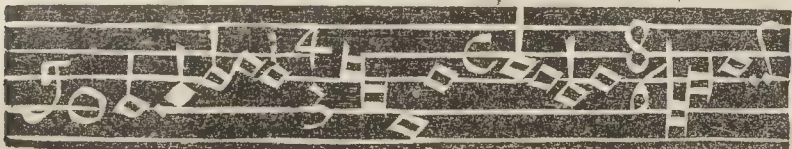
Cantela ad
sesquialterā.

¶ Si eas sola minima imediate nō p̄cellerit aut sequat: oīes sex se
sesquialterabunt, vt patuit in discātu p̄cedēti. Quū aut quinq; fuerit
seminime quas minimā p̄cellerit vel sequat tūc pp̄inquire duē
apud minimā cū ea numerabunt. & relique tres sesquialterantur, si
aut septē fuerint seminime. tūc primae quatuor erūt seminime, et
reliques sesquialterantur,

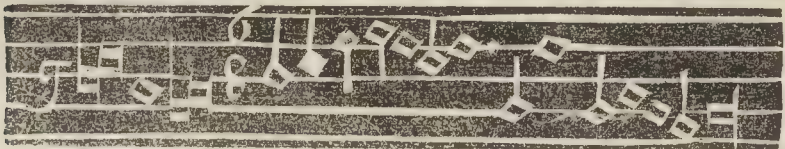
¶ De sesquitercia

¶ Sesquitercia fit quū quatuor notule tribus equalent sibi cōsimi
lib^o & noīe & quātitate. ita vt singulequeq; ip̄arū quatuor diminu
ant de quarta p̄prie quātitatis parte & figuratur hoc mō/vt in sub

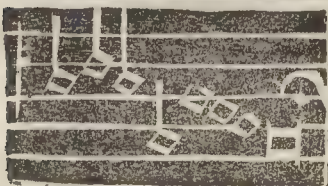
$\frac{369}{246}$

Discantus.

Tenor.

¶ Aliqui sesquiterciā ip̄am in notulis si
no t̄pis imperfecti sinistrorsum: seuer
so designant quas Ioannes tinctoris (&
aliq; qui in numero sunt.) acerrime im
probant, & hec haecenus.

Finis

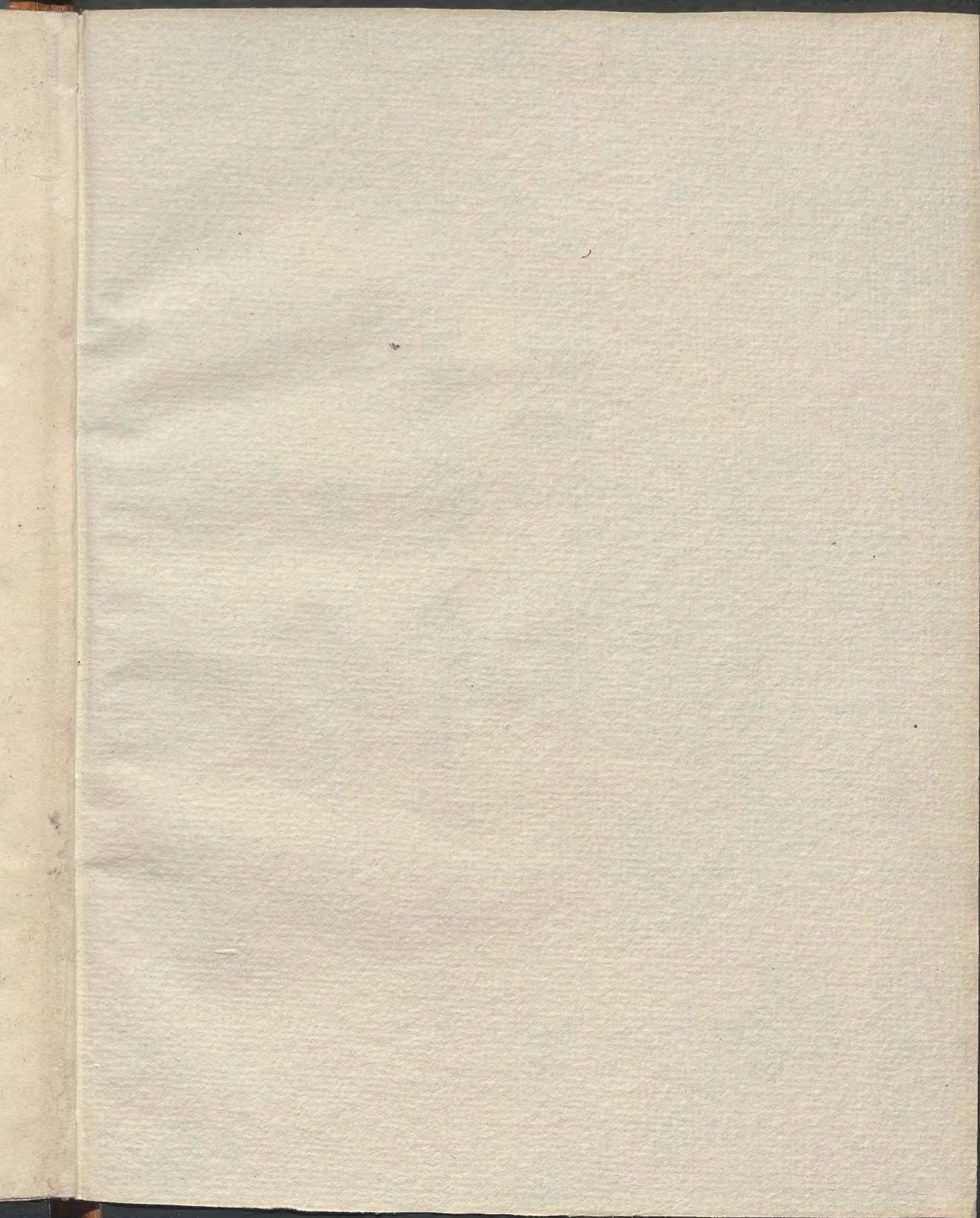

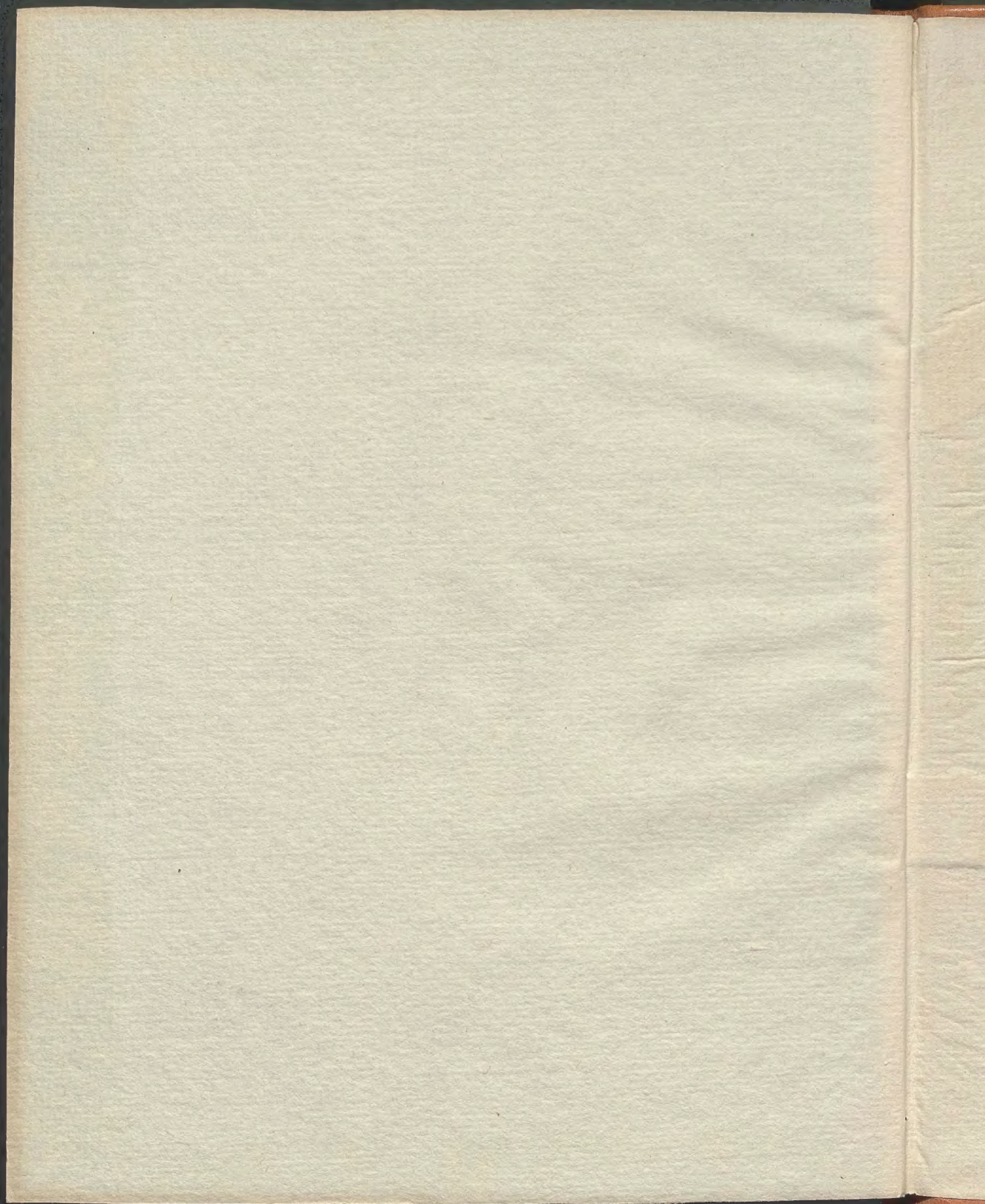
¶ Carmen Ioannis Lupuli Bodmanensis in circū
foraneū blateronem/musichelq; artis osorem,

L Olchica ne labris fūdes hic q̄so venena
Hāc artē immerito/ q̄ lacerare cupis
Aut te deuoueo linguę cōplexibus vnū
Pestiferę famā qui mō lēdis acrem.
Il'q̄so durū reddis si corpore vulnus:
Nō gladio/at lingua sāguineisq; labris
Viperea aut mordax osor si sibilis fundis
Atq; venenato murmura ab ore vomis:
Pallados has artes labro si lēdis Erynnis:
Si phlegetonteis faucibus atra nocess
Sanguinea pectus rodīs si Zōyle fauce/
Melq; fluit lingua pectore virus abīt:
Tunc te deuoueo vitę qui reddis honestum
In medio saltem non aliterq; virum,
Inflatum rabie virus tunc pectora rumpe/
Vt gelido osoris corde venena notem.
I scelus i sceleris stygios sentina penates
Et furijs factam carpe barathro pyram,
Et caput & linguā ardenti phlegetontis in vnda
Mergendo purget Tisiphone atra tuam,

¶ Impressus
Lraconie per
florianū Un-
glerū in dō-
mo Reueren-
dissimi i chri-
sto patris dñi
Erasmi Ep̄i
Mocenſis

Biblioteka Jagiellońska

str0026970

Konserwacja i oprawa
- Oddział Konserwacji B7
styczeń 1986

